

LIETUVOS KARALIUS VAKARŲ EUROPOS LITERATŪROJE

Mindaugo krikštas 14 amž. vokiečių poeto akimis

RIMVYDAS SLIAZAS

Riteriai ir kryžiaus žygių
poezija

Mindaugas, ypač jam skirtos minėjimuos, yra mūsų poeto, istorikų ir politikų "specialybė". Jie daug apie jį žino, nušviečia mums jo didybę ir reikšmę dabarčiai. Gal rastume žmonių ir kitose profesijose, kurie vėl savaip moka išryškinti karalių Mindaugą. Tačiau sunkiau prileistume, kad germanistikos studentas savo studijų plotmėje galėtų ką nors naujo apie Mindaugą pasakyti. Tačiau ši mintis vis dėlto neturėtų būti tokia svetima. Juk lietuviai ir vokiečiai kadaise susitiko kare, kryžiaus kare, tokiam kare, kuris uždegė visos vakarų Europos kunigaikštų idealizmą ir vaizduotę, kuris išsprendė vieną iš jų giliausių dvasinių konfliktų, jų suskilimą tarp tarmybos pasauliui ir Dievui. Štai kaip garsumas 13 amž. vokiečių poetas Walther von der Vogelweide mato savo pasaulį ir žygio reikšmę:

Ach, kaip mus apgauna saldieji dalykai!
Aš matau karčią tulžį meduje.
Pasaulis išorėje gražus, baltas, žalias, raudonas.
O viduje — juodas, tamsus kaip mirtis.
Tas, kurį jis apgavo, teregi savo išganymą:
Jam bus atleista už mažą atgailą didelės nuodėmės.
Atminkite tai, riteriai, tai jūsų reikalas!
Jūs nešiojate šviesius šalmus ir šarvus,
Taip pat tvirtus skydus ir pašventintus kardus.
Jei Dievas lemtų, kad ir aš būčiau vertas tokio šventumo,
Tada ir aš — vargšas — uždirčiau nemažai pelno.
Bet negalvoju čia apie auką:
Aš nešiočiau amžinai išganymo karūną.
Kurį gali laimėti karžygs savo ietimi.
Jeigu galėčiau keliauti kelionę per jūrą,
Dainuodčiau tada visad linksmai ir jau nelūdičiau.

Kryžiaus kare riteriai turėjo progos įsigyti ir parodyti visas kario dorybes, bet kartu laimėti sielai kardu amžiną jį gyvenimą. Viliojo taipgi toluma, susitikimas su paslaptingu ir spalvingu svetimu pasauliu. Kryžiaus žygio skelbimas, išvykimas, žygis, kovos, šventoji žemė — tai momentai pilni dramatikos, viliojančios taipgi poetą. Šitai ir atsispindi viename

iš vokiečių literatūros aukščiau sių tarpinių, maždaug 1170—1230 metų laikotarpiu. Šioje literatūroje tačiau apščiai rasime ir visai nekūrybiško žingeidumo, susidomėjimo tik nepaprastais pergyvenimais naujame pasaulyje arba, dažniausiai dvasiškų rašytų grynai propagandinius epus, kuriuose kilnūs patvyzdingi riteriai laimi arba miršta kankinio mirtimi kovoje prieš niekingus pagonis. Žmonės tokiuose veikaluose yra be jokių asmeninių ypatybių: krikščionys suidealizuoti iki grynųjų dvasių lygio, o pagonys vaizduojami kone velniais.

Tikrasis kryžiaus žygių kūrybinis — literatūrinis pergyvenimas atsiskleidžia daugiausia lyrikos (ypač didžiojo Walther von der Vogelweide poezijoje), nes ten žygis jau yra asmeninis konfliktas, kova už prasmę su atsiskyrimo skausmu ir pagaliau šventų vietų regėjimas.

Walther'is įsivaizduoja tą momentą taip:

Tik dabar pradėdau gyventi.
Kai mano nuodėmingos akys išvysta
Tą tyrą kraštą ir tą žemę,
Kurį visi garbina.
Man buvo pagaliau suteikta, ko prašiau:
Atėjau į vietą.
Kur Dievas vaikščiojo kaip žmogus.

Pats žmogiškiausias konfliktas atsiskleidžia atsivertimo dainose, kai išvykstantis riteris palieka žmoną ar mylimąją. Poetas Friedrich von Hausen skundžiasi:

Mano širdis nori atsiskirti nuo mano kūno.
Kurie keliau jau tiek laiko kartu.
Kūnas nori kovoti džiaugsmingai prieš pagonis.
Tačiau širdis pasirinko moterį.
Prieš visą pasaulį. Tai sukelia man skausmą.
Kad ji nekeliu kartų...
Kadangi aš tavęs, širdie, negaliu perkalbėti,
Kad tu manęs taip negraudintum,
Todėl prašau Dievo, kad jis teiktųsi nusistoti Tave į vietą, kur tave maloniai priims...

Aš manau, kad būsiu laisvas nuo tokių sunkumų.
Kai paėmiau kryžių Dievo garbei...
Aš būčiau tikrai pilnas džiaugsmo ir gyvybės.
Jeigu širdis galėtų atsisakyti savo noro.

Kai kurie, ypatingai pradžioje, skelbia drąsiai, kad jie pasirinko Dievo meilę vietoje moters; jiems žygis yra išsivadavimas iš juos supančio sugedimo ir beprasmybės. Kiti iškelia taip pat, bet su skausmu, nes mylimoji pasilekia, o treti, ir atsiminkime, kad tai tik 12-ame ir 13-ame amžiuje, eina neroriai: kovoje prieš pagonis jie tegalvoja daugiau apie paliktas mylimąsias, ir vienas iš riterių pagaliau pasako, kad jo dangus tik pas ją.

Taip kalba Botenlauben:

Jeigu Kristaus alga nebūtų tokia saldi.

(Nukelta į 2 psl.)

Telesforas Valius

Velykų rytas Lietuvoje (medžio raizynas)

Operos uždangai nusileidus

Jaunųjų dainininkų debiutas "Traviatoj" jaunimo metuose

BALYS CHOMSKIS

Kalbėti apie Chicago Lietuvos operą ir jos dainininkus reikėtų kalbėti apie Verdi. Dešimties metų bėgyje pastatyta keturios Verdi operos ir jo Requiem. Iš pirmo žvilgsnio, atrodo, pernelyg griežtas sustojimas prie vieno operos kompozitoriaus — siauros akys į operų pasaulį. Tačiau giliau apmąstant, tai konkretus planas auklėti mėgėjų operinį ansamblį, nes Verdi duoda visas sąlygas operinio meno ugdymui.

Apie Verdi ir mūsų operą aplamai

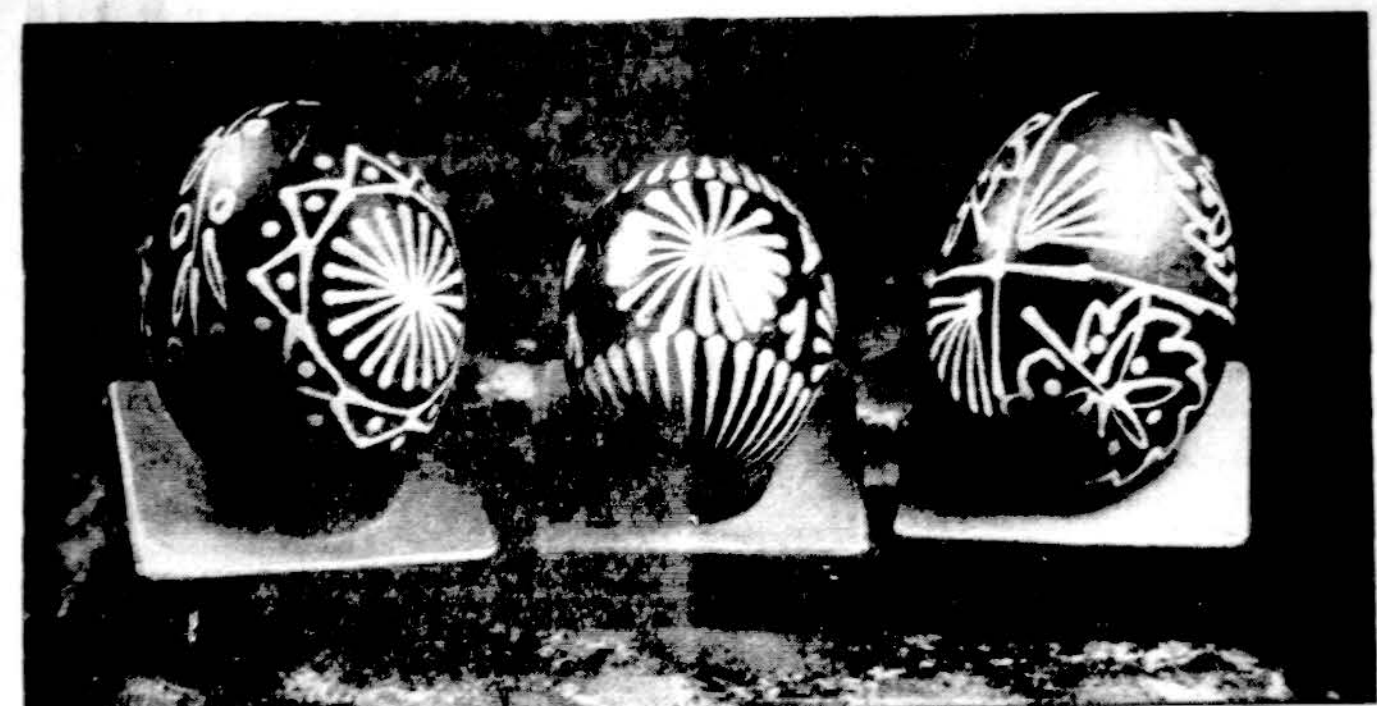
Verdi operos yra charakterių operos. Žmonių portretus jis kuria trumpais, taikliais brūkštelėjimais, bet pats jų charakteris gimsta tik dainavime. Balsas ir jo išraiška yra Verdi operos tikslas, bet ne priemonė, kaip Wagnerio muzikinės dramose. Verdi operų žmonės gyvena, myli ir miršta, kad dainuotų. R-

Dirigentas A. Kučiūnas, kaip žmogus, nėra lengvai "priglaudžiamas" prie širdies. Jei jis nenori apie kurį nors dainininką

niekio žinoti, tai nepadės jokie įkalbinėjimai bei prašymai. Iš kitos pusės, jei jis mato, kad dainininkas turi balsą ir talentą, tai paims kietai į rankas, muzikaliai auklės, reikalaus ir atsakys už jo likimą. Koks jis yra prie fortepijono kaip akompanuotojas, toks jis yra ir prie pulso kaip dirigentas, reikalaujantis besąlyginio paklusnumo jo valiai. Ir kartais nuaidi skundas: su juo dainuoti — lengva, bet jis per daug varžo dainininko individualią iniciatyvą. Neprieštarauju tam skundui, tai visų dirigentų nesugriauama dogma. Kitą puslapi atvertus, iš tos mokyklos išėjo labai pasisekusi Stasio Baro ir kompozitoriaus Dariaus Lapinsko arijų plokštelė.

Rekordinis šuolis, choras, šukytė

Siemtinė "Traviata" netikė (Nukelta į 5 psl.)

Velykų margučiai (iš dr. Venciaus margučių kolekcijos)

Nuotrauka R. Kisieliaus

Kertinė Parastė

KELSIMĖS IR KILSIME

Būdingiausia medžiaginio pasaulio savybė yra jo nuolatinė raida ir kaita. Pasaulis savo prigimtimi yra nuolat besikeičiantis ir įvairus, kaip jis atrodo valtyje tyrinėtojų, sraunios upės nešamam į tobulybės ir amžinybės jūrą; už kiekvienos užuolankos vis nauji, dar nematyti, nespėjusio žavūs reginiai. Kas žmonijos sukurtą, žinome. Kas jos dar bus sukurta, nei žinome, nei atspėti galime. Bet viena iš praeities žinome: kas nežūri ateitin ir nepakelia akių aukštyn, kas nekuria ir vaisiaus neneša, tas išsekės ir mirės.

Tokie Kristaus laikais buvo žydų tautos vadai — mokytojai. Jie gyveno praeitimi ir, užuot dabartyje rengę ateitį, kaip Jonas Krikštytojas juos skatino, anie ieškojo joje praeities. Dėl to jie Kristaus nepažino, ir iki šiai dienai tebelaukia savo mesijo.

Žmonijos Atpirkimo (ir atkūrimo) paslaptį Kristus atskleidžia mums tris kūrybinės pažangos tarpsnius: mirtį, prisikėlimą ir pakilimą aukštyn (pažangą tobulybėje, artėjimą prie savo tikslo, savo dvasios turtų brandinimą ir kūrybinę jų sklaidimą). Žmogus tačiau kyla aukštyn ne stačiai, lyg kopėčiomis, iš mirties per prisikėlimą į aukštį, kaip iš kūdikystės per jaunatvę į senatvę. Jeigu jis žengia pirmyn ir aukštyn, tai tik sraigtiniu takeliu, iš lėto vingiuojančiu aplink kūrybingo gyvenimo tobulybės kalną į jo viršūnę. Kaip žemė sukasi aplink saulę ir besisukdama patiria nakties tamsą bei vėsą ir dienos šviesą bei šilumą, taip ir žmogus, ratu kopdamas į tobulybės kalną, išgyvena nakties mirtį ir dienos prisikėlimą, ir kiekvieno kalno apėjimu palydėja keliais laipsniais arčiau tobulybės.

Ratu sukdamas į kalno viršūnę, žmogus daugelį kartų pereina per mirtį ir prisikėlimą, per naktį ir dieną, ir juo aukščiau jis į kalną pakyla, juo jo akiratis plėtojasi, juo toliau ir daugiau jis mato. Kiekvieno kalno apėjimu jis regiu tuos pačius vaizdus, bet vis iš aukštesnės perspektyvos ir plačiau kontekste. Nuo kalno viršūnės jis visa mato vienu, visa apimančiu žvilgsniu. Jis regiu daiktų įvairybę, bet drauge ir jų vienybę. Jis stebi įvykių raidą jos nuolat besikeičiančiame kontekste ir supranta jos priežastingumą.

Kaip žmogus, taip ir tautos auga, vystosi, bręsta ir tobulėja nuolat besikeičiančiame pasauliniuose įvykių turinyje. Tauta kuri šio taip akivaizdus dėsniu nesupranta, stingsta vietoje ir atrofuojasi, liūliuodama save istorijos mėgan didingais praeities laimėjimais. Ji išlipa iš gyvenimo srovės ir užmaršties krantą.

Ir lietuvių tauta diasporoj neturi užsidaryti ir užsiklęsti savybėje, lyg kokioje saloje ar dramblio kaulo bokšte, be jokio sąlyčio su pro jį srūvančia žmonija ir bendromis josios problemomis. Žmonija yra vienas gyvas organizmas, kurį kankina ne vienas skausmas ir ne vienoje vietoje. Viena tokių vietų yra Lietuva, kuri kenčia laisvės paralyžių, arba nužmoginimą. Sau pagalbėti viena ji nepajėgia. Kadangi dėl šios sopamos vietos — Lietuvos kenčia ir visos žmonijos organizmas, jam irgi svarbu šį skaudulį pagydyti. Bet didesni skausmai didesniuose organizmo nariuose nustelbia geografiškai mažosios Lietuvos skausmą. Šitokiose sąlygose laisvėje gyvenančių lietuvių uždavinys yra aiškiausias: visa gerklė reiki pasaulio organizmui, kad jis kenčia dar ir Lietuvoje. Reiki dar mažą. Reikia ir veikti. Reikia organizuoti pasaulinio organizmo laisvąsias ir sveikasias dalis kovai prieš komunizmo bacilą Lietuvoje. Kur jos jau yra organizuotos, reikia į jas įeiti, prie jų prisijungti, naudotis jų priemonėmis, metodais, na, jeigu galima, ir ištekliais ir tada, jau nebe vieni, bet su visu laisvu pasauliu užnugary, išplauti tą skaudulį Lietuvoje iš visos žmonijos kūno.

Visų didžiausias tautos ginklas ir tuo pačiu jos turtas glūdi ne aukštame krašto materialiniame lygyje, ne pranašioje jo technikoje, ne greitėliu tinkluose, ne puošnioje rezidencijose, bet josios išsiskleidusios pilnutinės asmenybės. Toji tauta yra garbingiausia, labiausiai žmonią puošianti ir dėl to labiausiai laisvės verta, kuri daugiausia išugdo, žiūrint gyventojų proporcijos, pilnutinių asmenybų.

Diasporos lietuvių uždavinys yra įrodyti laisvajam pasauliui savimi pačiais, jog lietuvių tauta tokia yra. Visi pasaulio kraštai, kuriuose lietuviai begyventų, turėtų didžiulius, turėdami tokių asmenybų savotarpe, ir didžiulius jais. Jos tik kultūrini ir dvasiškai turtina ir dvasiškai priglaudusius kraštus ir tuo pačiu visą žmoniją. Stipresnio argumento, kad lietuvių tauta turi būti laisva ir nepriklausoma savame krašte nėra ir negali būti. Tai diktuoja išmintingas ir šviesus žmonijos savanaudiškumas. Tokios pilnutinės lietuviškos asmenybės yra garbė Dievui, savajai tautai, jas priglaudusiems kraštams ir visai žmonijai.

Štai, ko mus šiandien moko ir kaip įpareigoja iš mirties kėlis pasaulio Atpirkėjas. Jame ir mes kelsimės ir kilsim. Džingios drąsos! Sursum corda, aukštyn širdis, platyn žvilgsnius, aukštyn ratu per tamsą į šviesą, per skausmą į džiaugsmą, į dvasinio ir kultūrinio gyvenimo viršūnę ir žėrinčią pergalę.

J. Vsk.

Šiame numery:

- Kelsimės ir kilsim.
- Lietuvos karalius vakarų Europos literatūroje.
- Operos uždangai nusileidus.
- P. Claudelio "Silkinis batelis" lietuvių kalba.
- Claudelio seminarui pasibaišus.
- Vaitkus per giedrą ir audrą.
- Abioseh Nicol eilėraščiai.
- Matisse meno parodą aplankius.
- Kultūrinė kronika.
- Moterų gyvenimas.

LIETUVOS KARALIUS VAKARŲ EUROPOS LITERATŪROJE

(Atkelta iš 1 psl.)

Niekad nepalikčiau savo mielos
moters,
Kurį laiką savo širdyje amžinai,
Nes ji gali būti mano dangumi...

Moteris gi taria:

Kadangi jis sako, jog aš jo dan-
gus,

Todėl pasirinkau jį savo dievą,
Kad jis netolyt nę pėdos nuo
manęs.

Pone Dieve, nesupyk,
Jis nėra spyglias mano akyje,
Kuris gimė čia mano laimel.
Jeigu jis nesugrįš,
Mano visas gyvenimo džiaugs-
mas bus dingęs.

Sia maža ekskursija į vokie-
čių poeziją noriu tik parodyti,
kaip gliai to amžiaus žmonės
buvo paveikti kryžiaus karų,
kiek konfliktų tie karai jiems
sukėlė ir išsprendė ir kaip sąži-
ningai pagaliau anų laikų poe-
zija visa tai atspindi.

Krikščioniškoji Europa prieš pagoniškąją Lietuvą

Atsigręžkime dabar į kitą
kryžiaus karų frontą: į Lietuvą.
Ir čia rasime sąlygas, kurios
gana panašios į Palestinos ka-
ro žygius. Kryžiuočiai skelba-
vo savo didesnius "reizus" vi-
soje civilizuojuose Europoje: po-
piežius neretai laimindavo ir
remdavo juos, ir į pačius žy-
gius sutekdavo sielos išgany-
mo, garbės ar grobio ištroškę
Europos riteriai. Tai palidijia
istorikai. Čia įdomi naujiena
pasirodė neseniai vokiečių žur-
nale "Zeitschrift fuer Ostfor-
schung", parodanti svečių rite-
rių skaičių ir jų svarbą kry-
žiuočių kovose. Vienas mokslin-
inkas rado ordino archyve laišką,
rašytą aukštesnio kryžiuo-
čio keleta metų po Žalgirio mū-
šio didžiajam ordino magistrui.

Tame laiške rašytojas primena
magistrui Žalgirio mūšio priešų
panaudotą rytietišką taktiką,
kada priešai raiteliai suvaizdino
bėgimą ir kryžiuočių sąjungininkai,
manydami laimėti, pradėjo
bėgančius vytis, tuo sudarydami
visą kovos rikiuotę ir suda-
rydami priešui progą pulsti į
atsivėrusią spragą ir laimėti.

Laško rašytojas mini, kad ordi-
no "svečiai", reiskia riteriai
iš vakarų, padarė tą lemtingą
klaidą ir įspėja magistrą pri-
minti būsimiems "svečiams"
apie tokias galimas spąstus. Ši-
tam rašiniui minėtas laiškas tik
tiek svarbus, kiek jis parodo di-
delį Europos riterių dalyvumą
mūšyje, nes "svečiai" padarė klai-
dą ir viską nulėmė. (Šalia to
šis laiškas svarbus dar ir tuo,
kad jis yra dokumentas, kuris
pagaliau įrodo, jog anas "toto-
riškas" manevras buvo tikrai pa-
naudotas Žalgirio mūšyje. Mat,
lenkų istorikai, sekdami savo
tautiečių kronistu Džugošu iki
šių dienų teigė, kad lietuviai
pabėgo iš mūšio lauko ir len-
kai kovą laimėjo vieni. Laiš-
kas dabar patvirtina lietuvių is-
torikų teiginį, kad lietuvių rai-
teliai tik suvaizdino bėgimą, po
kiek laiko vėl grįždami mūšin
ir jį nulėmė lietuvių ir len-
kų naudai).

Reiškia, istorijoj randame ga-
na apstai duomenų apie šiuo-
vų pobūdį ir jų įvyktį ano laiko
kontekste. Bet kaip atrodo visa
tai poezijoj? Atseit, toj plotmėj,
kurioj rėškėja, kad kovos Lie-
tuvų buvo Europos visuomenės
sekamos, kad jos uždegė ir dil-
gino net poeto fantaziją taip,
kaip ir anos kovos Palestinoje
prieš arabus.

ADOMAS VARNAS

MINDAUGO VAINIKAVIMAS

Lygindami abiejų karų poe-
tinius vaizdus, žinoma, lietuvi-
koj temoj nerasime, kas galėtų
lygintis su didžiaisiais veikalais,
kurie buvo sukurti Palestinos
žygių poveikyje. Lietuviškoji te-
ma čia bus tik eiliuotos ordino
kronikos, tai vėl koks sakiny-
s apie kovas Lietuvoj pas anglų
Chaucerį, o vokiečių Rolando
epe prūsų raiteliai staiga atsi-
randa mūsų lauke tarp kitų
pagonių tautų ne kur Prūsijoj,
bet Ispanijoj.

Tokie pavieniai atspindžiai
parodo, kad Europa žinojo apie
kovas Lietuvoje, kad jos buvo
svarbios, bet poetus per daug
neįkvėpė. Kodėl? Gal todėl, kad
užsiedgimas kryžiaus karais
šiuo laikotarpiu buvo jau atau-
sęs? Gal ypatingas vokiškas kry-
žiuočių būdas nebuvo palankus
didesnei poezijai? Pagaliau ir
Lietuva nebuvo juk tokia spal-
vinga kaip Orientas, ir galų gale
Jeruzalės joje nebuvo. Tačiau
vis dėlto turime įrodymą, kad
vienas įvykis iš karų Lietuvoje
buvo plačiai žinomas, sukėlęs
Europoje džiaugsmą ir poeto
susidomėjimą — tai Lietuvos
karaliaus Mindaugo krikštas.

Lietuvos karaliaus krikšto aidas vakarų Europoje

Man bevartant gan smulkia-
vokiečių literatūros istoriją,
staiga užkliuvau už vieno
viduramžių veikalo, "Der
Littauer" (Lietuvis), parašyto
poeto Schondoch. Ši poema yra
324 eilučių ilgio, sustatyta ir
rimuota pagal anų laikų mėgia-
mą epo metra, pvz. pirmoji ei-
lutė skamba taip: "Man sagt
uns maere sunder giut".

Veikalo rankraštis yra dabar
Bazelyje ir manoma, kad "Lietu-

vis" buvo čia rašytas maždaug
1300 metais (tai būtų apie 50
metų po Mindaugo krikšto).
Ši eiliuota legenda buvo pirmą
kartą išleista 1826 m.; pirmą
kritišką tekstą išleido garsus
vokiečių mokslininkas Heinrich
v. Hagen 1850 m.

Pats autorius gana paslaptin-
gas. Rastas tik vardas 'Schon-
doch' ir mokslininkai mano, kad
tai tikriausiai yra slapyvardis.
Anksčiau nė to vardo buvo ne-
suskaite, kadangi jis buvo pa-
rašytas dviem atskirais žo-
džiais: "Schon doch maht dise
rede", kas pažodžiui reikštų:
"Graziai bet padarė šia kalba
(apysaka)". Pirmieji mokslin-
inkai buvo linkę suprasti šią e-
lutę gana pažodžiui, bet n'ekur
negalėjo rasti vietos žodeliui
'doch', todėl ją visai ignoruoda-
vo. Išleido tokia reikšmė, kad
čia kas nors sudėjo gražiai ei-
lutes.

Schondoch vardas buvo pir-
mą kartą suskaičiuotas kitame
veikale, pavadintame "Prancū-
zijos karalienė", užrašytame
1402 m. Tada tik atėjo mintis
sudeiti "Schon" ir "doch" ir
skaityti kaip vieną pavardę. Da-
bar buvo dar pastebėta, kad Ba-
zelio rankraštyje autorius rašy-
davo gana dažnai sudėtinius žo-
džius atskirai. Žinoma apie au-
torių ir tai, kad jis, pagal savo
tarmę, yra švabas (tai įrodė
Carl Kassek disertacijoj "Der
Littauer" und die 'Koenigin von
Frankreich', zwei Gedichte von
Schondoch", Breslau 1899 m.).

Reiškia, žinia apie Lietuvos
karaliaus krikštą galėjo pasklis-
ti per 50 metų iki pietvakarinės
Vokietijos, žinoma, jau legen-
dos formoje. Iš tikro, autorius
savo švabiška tarme nenuste-

bina, nes ordinas turėjo savo
nuosavybių ir pilių Švabijoj. Tai-
gi, gal per susirašinėjimą arba
per brolius, grįžusius iš Prūsij-
jos, ši žinia arba ir legenda bu-
vo plačiai žinoma žmonių, at-
pasakota ir aprašyta knygoje.

Pats autorius nemini kokių
nors ypatingų šaltinių, bet prie-
šingai, pabrėžia keletą kary-
kad ši džiaugsminga naujiena
buvo plačiai žinoma žmonių, at-
pasakota ir aprašyta knygoje.
Tokį teiginį reikia priimti tru-
putį atsargiai, nes viduramžių
autoriai turėdavo vis duoti ko-
džius nors savo šaltinius, įži-
kant žmones, kad pasakojama
tikra tiesa, o ne kokie siaip su-
šmisliai. Ir, dabar, anot Schon-
doch, aid šis įvykis plačiai pe-
šalis (10 km.). Pats veikalas pa-
tvirtina mums karaliaus krikš-
to populiarumą, nes Schondoch
atpasakoja mums šį įvykį kaip
legendą. Pats istorinis faktas
buvo taip vaisingas žmonių
vaizduotėje.

Poemos fabula

Legendos turnys toks. Lietu-
vos karalius, labai susirūpinęs,
kad nuolat pralaimi kovas prieš
kryžiuočius. Jis pažada dovanų
tam, kas suras kryžiuočių jė-
gos paslaptį. Karaliaus ištiki-
mas vytišis siūlo nuoti didelį žy-
gį (įdomu, kad Lietuvos kara-
lius čia traktuojamas beveik
kaip visos pagonijos vadas).
Karalius tai ir padaro ir slap-
tai su kariuomene priartėja
prie kryžiuočių miesto Torane
(Torn). Vytis įlenka miestan
apsivėlyti. Autorius čia dar
prideda, kad anas žvalgas pu-
ikiai jau nuo vaikystės mokėjęs
prūsiskai.

Mieste kryžiuočiai tuo laiku
klauso šv. Mišių ir žvalgas ma-
to nesuvokiama stebuklą komu-
nijos dalinime. Jis mato, kaip
kunigas, lauždamas ostiją, į
tris dails sulažo vyra. Iš kiek-
vienos dalies išauga milžinas,
kurios kunigas duoda kryžiuo-
čiams suvalgyti. Žvalgas skuba
atgal pas karalių ir savo gyvy-
bę prisiėkia, kad visa tai, ką pa-
sakoja, pats yra matęs.

Dabar karalius supranta, ko-
dėl kryžiuočiai tokie stiprūs, nes
jie, suvalgę po tokį milžiną, yra
jau du viename kūne. Karalius
nori pats šituo įsitikinti. Jis ir
jo ištikimas vytišis apsiereigia
prūsiskai, abu taipgi gerai kal-
ba prūsiskai, ir nukeliauja į To-
ranę. Ir vėl abu mato tą patį
stebuklą: Dievas įsikūnija į mil-
žiną.

Lietuvių karalius nori būti
toks pat stiprus kaip kryžiuo-
čiai, todėl prieina prie altoriaus
valgyti ano vyro, bet, vietoj pa-
sitenkines vienu, prašo kunigo
duoti jam tris, siūlydamas už
tai daug pinigų. Kunigas tuoj
pat susigauja, kad čia prieš jį
esąs pagonis. Bet neišduoda,
sakydamas palaukti jo už baž-
nyčios. Ten jėdu susitinka, ir
kunigas užtikrina, kad neišduo-
siąs niekam jo — pagonio. Ka-
ralius atpasakoja dabar savo
regėtą viziją, prisipažįsta, kad

esąs vienas iš visos pagonijos
galvų ir kad dabar žina, kodėl
vis pralaimi prieš krikščionis.
nes juk kiekvienas kryžiuotis tu-
ri po kitą stipriausią vyrą sa-
vyje. Karalius siūlo kunigui vis-
ką, ko tik jis nori už tokius ke-
turius stebuklingus vyrus. Kunig-
as pasikalba su karaliumi, ra-
gina jį eiti špažinties, atsižadė-
ti su savaisiais pagonybėmis, išai-
kindamas jam viziją, kad kara-
lius joje regėjęs šv. Trejybę.
Lietuvos karalius sutinka tuoj
priimti krikščionybę. Kunigas
tada bėga į salę, kur kryžiuočiai
puotauja prieš žygi, ir paskel-
bia, kad Lietuvos karalius yra
čia pat ir nori apsikrikštyti. Kry-
žiuočių magistras sukalba pa-
dėkos maldą, o kiti bėga pilni
džiaugsmo susitikti Lietuvos ka-
ralių. Po to įvyksta pats krikš-
tas ir puota su muzika. Schon-
doch pažymi, kad pagonys buvo
apeigų ir muzikos grožio labai
paveikti. Gale autorius pastebi,

P. SILEIKIS, O. P.

Ortopedas, Protezistas
Aparatų-Protezistų Med. ban-
dazai, Spec. pagalba kopoms
(Arch Support) ir t. t.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel. Phospect 6-5084
Val. 9-4 ir 6-8. Seštadi. 9-1

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSIŲ, NOSIŲ IR
GERKLIO LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 West 63rd Street
Val: kasdien 10-12 val. ir 7-9 v.
vak. Seštadieniais 10-1 val. Trečia-
dienį uždaryta. Ligoniai priimami
susitarus

Ofiso telefonas: PR 3-3229

Res. tel. WALbrook 5-5076

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS.
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Road (Crawford
Medical Building) Tel. LU 5-6446
Pirma ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti MI 3-0001

Ofisas 3148 West 63rd Street
Tel. Phospect 8-1717

Rezid.: 3241 West 66th Place
Tel: REpublic 7-7868

DR. S. BIEŽIS

CHIRURGAS

Valandos: Kasdien nuo 1 iki 3; tre-
čiadieniais uždaryta. Antradieniais ir
penktadieniais vak. nuo 7 iki 8 val.

DR. VL. BLAŽYS

PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampus 62-šios ir California
Val: kasdien nuo 6-8 val. vak.
Seštadi. 2-4 val.
Trečiadi. ir kitu laiku pagal artarį
Ofiso tel. 476-4042
Rezid. tel. WALbrook 5-3046

DR. C. K. BOBELIS

Inktu ir šlapimo takų chirurgija
Tel. 695-0533 — Elgin
425 N. Liberty Street
Route 25, Elgin, Illinois
Valandos pagal susitarimą

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 588-2233
Val: pirm., ketv. 1-4, vakar. 7-9,
antr., penkt. 1-5, treč. ir sešt. tik
susitarus

Tel. ofiso HE 4-5758; rez. HI 5-3225

DR. S. ir M. BUDRYS

GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
Bendra praktika ir alergija
2751 West 51st Street
Valandos: pirm., antr., ketv. 9-12 v.
Seštadi. 10 v. r. iki 1 v. popiet.
Ligonius priima pagal susitarimą.

kad Lietuvos karalius liko išti-
kimas Dievui ir Marijai visą
savo gyvenimą. Autorius poemą
ir baigia maldele į Mariją.

Krikščionys ir lietuviai poemoje

Pažvelkime truputį detaliau,
kaip autorius aprašo krikščionis
ir lietuvius. Aišku, kad jo sim-
patijos kryžiuočių pusėje. Tuo
jis nesiskiria nuo visų kitų ano
laikmečio autorių, rašančių apie
susidūrimą krikščionių su pago-
nimis. Viduramžių tikinčiam
neabejotinai tebuvo tik viena
tiesa — Kristus — ir vieninte-
lis jos atstovas — Bažnyčia. Ti-
kėjimas buvo anų laikų moks-
las. Tai reiškia, kad tikėjimas

buvo vienintelis būdas surasti
pasaulį, būti jame, būti naudin-
gai ir prasmingai. Tik krikščio-
nys, anų laikų akimis, gali to-
kia's būti. O kryžiuočiai šiame
veikale tokias ir yra. Jie tobuli,
kas leidžia ji riterišką išvaizdą
ir elgesį, o taipgi jie tobuli, kas
leidžia jų religiją. Jie yra surite-
rinę riteriškumą, tarnaudami
Dievui ginklu, tuo pasiekdami
nepaprastos vidinės harmonijos
ir džiaugsmo. Kovoje jie ieško
sėklos išganymo. Užtai jie visai
nebijo mirties. Jie net džiaugsi-
si, kad tiek daug pagonių atvy-
ko prieš juos, nes bus progą
sunaikinti daugiau Dievo priešų.

(Nukelta į 4 psl.)

Ofs. 735-4477; Rez. PR 8-0900

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCIJŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BLDG.
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rez. GI 8-0872

DR. W. M. EISIN-EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2676
Valandos pagal susitarimą. Jei ne-
atsiliepiu, skambinti MI 3-0001

Ofiso HE 4-1414, Res. RE 7-6887

DR. B. GAIZIONAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2454 West 71st Street
(71-oje ir Campbell Ave. kampas)
Val: kasdien 1-3 ir 6-8 val. vak.
Seštadi. 12-4 v. p. p.
Trečiadieniais uždaryta

Ofiso tel. PR 8-3220

Namų — rez. Phospect 8-9081

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
VAIKŲ LIGOS
3656 West 63rd Street
Pirm., antradi. ketvirt. ir penkt.
nuo 11 iki 1 val. ir nuo 4 iki 7 v. v.
Seštadi. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PR 6-6022 Rez. PR 8-6960

DR. E. JATULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika
2815 W. 71st Street
Ofiso val: kasdien nuo 6 iki 9 v. v.;
sešt. 11 iki 4 val. popiet; arba susi-
tarus

Tel. ofiso PO 1-6000, rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val: kasdien nuo 1-4 p. p. ir 6
iki 8 val. Trečiadi. ir sešt. uždaryta

Tel. GRowehill 6-1595

DR. ALDONA JUSKA

AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE
PRITAIKO AKINIUS
2422 West Marquette Road
Valandos: 9-12 ir 7-9 v. v. pagal
susitarimą. Išskyrus trečiadienį už-
daryta

Ofiso ir buto tel. OLympic 2-1381

DR. F. V. KAUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
VAL: kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiadi.
ir seštadi. tik susitarus

Ofiso 585-2525 Rez. TR 3-0281

DR. ALG. KAVALIŪNAS

VIDAUS IR KRAUJO LIGOS
5640 So. Pulaski Road
Pirm., antr., ketvirt. ir penkt. nuo
2-4 ir 6-9 v. v. pagal susitarimą.

Tel. REliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

(Lietuvių gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val: Pirmadi., antradi., ketvirtadi.
ir penktadi. nuo 12-4 p. p. ir 4-8
val. vak. Seštadi. 12-4 val. trečiadi.
uždaryta

Tel. ofiso ir buto Olympie 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
Išskyrus trečiadienį ir
seštadienį 12 iki 4 popiet

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
KIDINIŲ IR VAIKŲ LIGŲ
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmadi., antradi., ketv. ir penktadi.
nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo
6 v. — 8 val. vakar. Trečiadi. nuo
11 val. ryto — 1 v. p. p. Seštadi. 11
val. ryto iki 3 val. p. p.
Ofiso tel. RE 7-1165
Res. tel. 239-2919

DR. MARIJA LINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telefonas HElock 6-3545
(Ofiso ir rezidencijos)
Valandos pagal susitarimą

Ofiso PR 8-7773 Rez. PR 8-4732

DR. A. MACIUNAS

CHIRURGAS
2858 West 63rd Street
Valandos: pirmadi., ketvirt. 5 — 8
antradi., penkt. 1 — 4
Pirmadienį tik susitarus

Ofiso HE 4-1818 Rez. PR 6-0901

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Specialybė — vidaus ligos
(71-oje ir Campbell Ave. kampas)
Val: kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v.
Sešt. 9 v. r. — 2 v. p. p.

Ofiso HE 4-1818 Rez. PR 6-0901

DR. JULIA MONSTAVIČIUS

Vidaus ligos
GYDYTOJA IR CHIRURGE
10748 S. Michigan, Chicago 28, Ill.
Teist. ofiso: PHILman 5-4766
Namų: Beverly 8-3946

Priėm. val: kasdien 6-8 v. v. sešt.
1-2 v. p. p. ir treč. uždaryta

Tel. ofiso PR 6-7500; Namų 925-7697

DR. A. PUSTELNIKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. VIDAUS LIGOS
5159 South Damen Avenue
Valandos: 1-9 v. p. p.
Išskyrus trečiadienį

Tel. 423-2660

DR. E. RINGUS

RENTGENOLOGAS
9760 S. Kedzie Ave.
Val: pirmadi., antradi., ketvirtadi. ir
penktadi. 8 v. r. iki 9 v. v. Treč. ir
sešt. 8 v. r. iki 3 v. popiet

DR. SIGMUNDAS RUDAITIS

SPEC. ORTHOPEDINĖS LIGOS
2745 West 69th Street
Priešais Kr. Kryžiaus ligoninę
VAL: Pirmadi., antradi., ketv. penkt.
nuo 9 iki 11 v. ryto ir nuo 6-8 v. v.
Seštadi. nuo 2-4. Trečiadieniais ir
kitu laiku susitarus

Tel. REpublic 7-2290

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.

Tikrina akis ir pritaiko akinius,
keičia stiklus ir rėmus
4455 S. California Ave., YA 7-7381
VAL: 1 v. p. p. iki 8 v. v. kasdien,
trečiadieniais uždaryta; seštadieniais
nuo 10 v. r. iki 1 v. popiet.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ PUSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIJA
Ofisas 2454 West 71st St.
Val: antradi. nuo 2-5 po pietų
ketvirtadi. nuo 6-8 vak.
Ofiso telefon. 776-2880
Rez. telefon. PR 9-6730

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. REliance 5-4410
Rez. tel. GRowehill 6-0617

Valandos: pirm., antr., ketv. penkt.
nuo 2 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 v. v. antr.
ir penkt. nuo 12 iki 2 v. p. p. ir
vakarais pagal susitarimą.

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Marquette Parko ofisas: 2750 West
71 Street, telefonas 925-8296
Res. tel. WA 5-3099

Valandos: 10-12 v. r. ir 7-8 v. vak.
Sešt. 10-12 v. ryto.
Kitas ofisas: 4644 South Ashland
Ave., tel. OL 4-2896

P. CLAUDELIO "ŠILKINIS BATELIS" LIETUVIŲ KALBA

V. KAVALIŪNAS

Paul Claudel, **SILKINIS BATELIS**. Iš prancūzų kalbos išvertė ir komentarus parašė kun. Vytautas Bagdanavičius, MIC. Rotatorinis P. Claudel studijų seminaro leidinys rankraščio teisėmis, atspausdintas pas mokslieivius ateitininkus Chicagoje 1965 m. Leidinys 10 3/4 X 8 1/4 in. formato, 420 psl., iš kurių 389 skirti paties veikalo tekstui, kiti — vertėjo komentarams. Leidinio kaina \$10.00, gaunamas "Drauge".

Po ranka Paul Claudel'io "Šilkinis batelis". Vertimas ir komentarai kun. Vytauto Bagdanavičiaus, MIC. Tai P. Claudel'io studijų seminaro vaisius, atspausdintas rotatoriumi ir išleistas rankraščio teisėmis.

Po dramos pranešėjo žodžių, kad dramos veiksmas yra pasaulis ir ypač 16 šimtmečio Ispanija, atsiskleidžia uždanga. Atlanto viduryje plūduriuoja tėvas jėzuitas, prištis prie sudužo laivo stiebo. Prieš mirdamas, jis kalba:

— Viešpatie, aš tau dėkoju mane čia taip priėmus!

Jėzuitas prašo Dievą, kad jo broliui Rodrigui pasisektų ten kur jam nepavyko: jis keliavo į Ameriką skelbt Evangelijos, tačiau piratai pagrobė laivą, visus išžudė, o jį priėjo prie laivo stiebo.

Rodrigas de Manacor, narsus karys ir mėgstas nuotykius jūrininkas, yra atsidavęs jo didvybei Ispanijos karaliui. Tačiau jis negali pamiršti Proezos, seno gubernatoriaus Pelago žmonos; kuri jį slaugė Maroke ir kur jie vienas kitą labai giliai pamilo. Proeza, kad ir gerai žinodama žmonos pareigas, vieną savo batelį atiduoda saugoti Švč. Mergelei, kad šlubuotų viena koja, kai leis jį blogi, nešama aistrų.

Rodrigas išvyksta į Ameriką o Proeza, mirus vyrui, išteka

čia to maža. P. Claudel'is, neatmesdamas išorinio pasaulio, gilias ir prasmingas dvasiniais ryšiais sujungia jį su dieviškąja paslaptimi ir metafizinėmis gelmėmis, ir jo žmogaus kelio žingsnių aidas šiame pasaulyje nesustoja.

A. Rimbaud žodžiai, kurie kitados giliai ir neišdildomai įsimigo į P. Claudel'io dvasią, — Mes nesame šiame pasaulyje; tikrojo gyvenimo čia nėra, — iškyla, beskaitydami "Šilkinį batelį". Ši drama, kaip ir daugelis kitų P. Claudel'io scenos veikalų, čia nesibaigia — neišsprendžia kasdieniškoje žemiškoje plotmėje. Galutinis jos sprendimas, einas iš brolio Leon žodžių — dvasių išlaisvinimas, savo prasme susilieja su dieviškuoju planu: Rodrigas, apkaltintas krašto išdavimu, vežamas vergijon, tačiau jis laisvas savo dvasia, nes atsisakė moters meilės ir garbės. Dramos pabaiga — Dievo plano atsiskleidimas ir Rodrigas kelio preludą į metafizinę tolumą.

Nėra lengva pasakyti, kokia "Šilkinio batelio", šio didingo, plačių dimensijų, su daugybe personažų, įvairaus tono, lyri-

Paul Claudel

nių ir dramatiinių elementų kūrinio tema, kaip ir pats pirmasis ir konstrukcinis veikalo pradai. Ji nėra Rodrigas ir Proezos meilė — tai tik epizodas, tik kelio vingiai, vedą prie pagrindinės idėjos, sutinkamos beveik visose P. Claudel'io dramose — dvasios išlaisvinimo ir vidinio džiaugsmo, einančio iš pasiaukojimo. Ši idėja yra ir "Apreiškime Marijai", ir "Įkaitė", ir "Šilkiniam bateliui", kuris yra visos P. Claudel'io kūrybos santrauka, atskleidžianti pasaulio ir Kūrėjo harmoniją ir žmogaus kelio prasmę.

Laikraščinio straipsnio rėmuose nėra įmanoma kiek plačiau kalbėti nei apie šio didelio, plataus ir gilaus P. Claudel'io kūrinio, kur kiekvienas epizodas, kiekviena scena atskleidžia naujas minties gelmes ir organiškai yra susijusi su visuma, idėja, nei personažus, nei pagaliau jo kompoziciją ir stilių. Tai tėra tik keletas žodžių jo vertimo į lietuvių kalbą proga.

Gi rankraščio teisės neleidžia sustoti nei prie paties "Šilkinio batelio" vertimo. Padaryta daug, tad norėtusi, kad ši P. Claudel'io drama plačiau pasisklistų jau spausdintose spausdinto knygoje. Tuo atveju ją dar reikėtų rūpestingai peržiūrėti, laikantis bendros vertimų taisyklės: laikytis originalo teksto tiek, kiek būtina, ir nutolti nuo jo tiek, kiek galima. Tada, išėjus knygai, kurios tikimės ir laukiame, ir tai, apie ką šandien būtų galima ir reikėtų kalbėti, išnyktų.

Tačiau, laukiant "Šilkinio batelio" knygos, norėtusi, kad ji nenustotų savo formos — P. Claudel'io eilutės (verset), jos bangavimo ir ritmo, kuris yra ne tik organiškai jo kūrybos dalis, bet ir esminis jo pasaulio vizijos momentas, kuriame atsiskleidžia žmogaus kelio paslapties prasmė.

M. Dupagne

Angeliškoji adoracija

AFRIKOS VELYKOS

Abioseh Nicol

I. VELYKŲ IŠVAKARĖS

AFRIKIETIS KUNIGAS:

Aš atsidėdau paupyje ir žiūrėjau, kaip pilka upė teka. Itemptom ausim aš klausiau tavo vakarinio varpų gaudimo laukuose.

Prieik prie manęs arčiau, nenutolk. Dieve, aš einu pas tave, tačiau tu esi per toli, teikis ateiti ir mane pasifikti čia, pusiaukey, nes tu esi man viskas, viskas.

Kas tu esi, negras, libanietis, žydas, flamas, italas, indas ar graikas? Savo širdį aš tikrai žinau, kas tu esi — kuo mes norėtume būti, bet niekad nesame.

Tavo šilts kraujas limpa prie tavo nuplaktų pečių (Gerk jį mano prisiminimui).

Kai skriejas rimbas palieka raudonas žymes ant mūsų savimi patenkintų kūnų, tik tada atsimename tave.

Pakeisk mūsų rudų atgailavimų sūrias akaras į savo tekančią kraują. (O Nigerio upė, tu irgi atėjai iš labai toli!) pripildyk mano išskeltą sidabro taurę savuoju nauju aukos vynu. Ir aš, tavo mažiausias tarnas, sėrėsiu savo storum lūponu tavo senovinį atminimą. Dieve Teve, kuris esi aukštybėse, Kristau, Jo sūnau, mūsų vienaštinė meilė, šventoji Dvasia, amžinasis balandis, padarykite mane geru žmogumi.

II. VELYKŲ RYTAS

AFRIKIETIS INTELIGENTAS:

Aną dieną...

Miegas lėtai palieka mano atmerktas akis, nenorom, kaip tikras mylimasis.

Tačiau ši diena skirtinga. Vieni ši rytmečio varpai skrodžia tirštą ryto miglą, žalios žolės švytinti rasa, šalta, raudona šviesa prieš dienos karščius, staigi, tiksliai atogrąžų dangaus aušra, pirma nei muedzinas pradės šaukti, pirma nei pagonių būgnai pradės dundėti.

Velykų rytas. Bet man vis dar didysis akmuo tebėra nenuristas. Mano drėgnam tamsiam kape sužeista ramybė palieka užbalzamuota, dygliuoti erkščiai vis dar tebėra mano vainikas.

Velykų rytas. Kur dabar yra mano bočių dvasia? Per daugelį pūčių aš užmiršau sudrekinę šiltą žemę nulaistytai atnašavimais. Kur tu dabar esi, o Shanghai? Dvigalvis, galingas vyras ir moteris — hermafroditas, laikas savo drebančius žaibus su tyliais, laukiniais ketinimais, besitrūkantis po savo valdas: Afrika, Kuba, Haiti, Brazilija. (Sąžinės vergija tebėra nepanaikinta). Visad noris nubausiti, niekad mylėti.

Aš atsimėčiau nuo tavęs ir atėjau pas Tą, kuris stovi, bežiūrėdamas į savo mirštantį Sūnų, agonijose aramajiskai besaukiantį, bežiūrintį į baltą Picasso balandį, plevenantį virš Palestinos upės, budintį ir laukiantį, kartais baudžiantį ir visad mylintį.

Velykų rytas. Tu, Kristau, visad tebėsi ten. Tu esi daugiabūnis krikščionis mūsų norų ir vilčių, už smilkalų dūmų dangos, paslėptas snabždančių Europos kalbų dievinime ir garbinime. Šimtmečių komitetai, visuotinių santarpybų dukletas žodžių tvane. Tačiau tu lieki atsiskleidęs tavęs beieškantienas. Tai aš, tu sakai. Tu palieki mano rudo kūno kape.

Kristus prisikėlė, Kristus prisikėlė!

Tu nesi miręs. Tik mes negalėjome pakankamai ryškiai tave matyti. Mes galime nuristi akmenį viduje. Tu dabar gali išeiti. Mes norime tavim pasidalinti su savo viešpačiais, nes iš tikrųjų tu esi vienintelis.

Didžioji dumblina Nigerio upė pakelia bėkylančią atogrąžų saulę, iš lėto, palaipsniui pavirsdama storu, tekančiu, sulydytu aukso.

Išvertė P. Gaučys

Abioseh Nicol yra Fourah Bay, Sierra Leone, kolegijos rektorius. Jo novelės ir poezija buvo išleistos JAV ir Europoje. A. N. lyrika yra jaudinanti ir giliai asmeniškai. P. G.

CLAUDELIO SEMINARUI PASIBAIGUS

Paul Claudelio seminaras Chicagoje, studijavęs jo misteriją "Šilkinis batelis", praėjusį antįs žmogų, kurios tikimės ir laukiame, ir tai, apie ką šandien būtų galima ir reikėtų kalbėti, išnyktų.

Seminaro idėja kilo ateitininkų meno draugijoje "Šatrijoje". Idėja nuširdžiu rūpesčiu ir seminaro lankymu parėmė eilė Scenos darbuotojų sąjungos narių. Seminaro tikslas buvo sumegzti pirmąją pažintį lietuviškai šviesuomenei su Paul Claudel dvasios ir literatūros

lobiu. Jo veikalai, ypač ši misterija, nėra lengvai prieinami nei vienkartinio pastatymo, nei individualaus skaitymo keiliu. Vėnkarinis pastatymas parbloškia žmogų savo vaizdų ir idėjų turtingumu. O privatus skaitymas atskiras jo dalis per daug ištęsia ir sukludina suvokti atskirų scenų ryšį, kurios, kaip yra labai savarankiškos. Bet praradimas viso sąryšio yra tragiškas veikalo supratimui. Dėl to šiam pirmajam "rendez-vous" su Claudeliu buvo pasirinktas studijinio teatro kelias. Diskusijų keliu atskiros scenos

turi progos giliau nusėsti studijuojančio dvasioje, ir ilgainiui veikalo gylis ir plotis visu dindingumu atsidengia prieš mūsų akis. Studijoms ištisai atsidėjo, šalia seminarą moderavusio kun. V. Bagdanavičiaus, MIC, Adomaitienė, Blandytė, Briedienė, Balzaras, Kairys ir Viliušis. Kiti jomis naudojosi tiek, kiek leido laikas. Tarp jų paminėtini dar kun. Grauslys, Kėžėlienė, Kavaliūnienė, Bernatavičius, Ciūnėlienė, Juškevičienė, Dumb

VAITKUS PER GIEDRĄ IR AUDRĄ

Rašytojo atsiminimų šaltiniui neišsekant

JUOZAS PRUNSKIS

Mykolas Vaitkus, **PER GIEDRĄ IR AUDRĄ**. Atsiminimai 1909—1918, IV kn., 272 psl., išleido Ni-da 1965 m., kaina \$2.50, gaunama "Drauge".

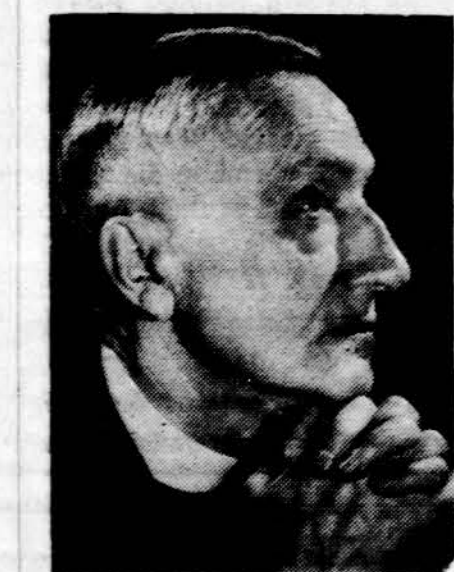
Rašytoją Mykolą Vaitkų Dangus apdovanojo daugeliu talentų ir duoda daug laiko juos panaudoti kūrybai: jau eina 83-čius metus ir plekia knygą po knygos. Sklaidai jo veikalus, ir nelengva nusverti, ar jis yra galingesnis kaip poetas, ar kaip memuarų autorius, o ir jo dramose susilaukė premijų ir gausios vertimai plačiai skaitomi.

Paskutinė jo dovana skaitančiai visuomenei yra ši ketvirtoji atsiminimų knyga "Per giedrą ir audrą", apimanti 1909—1918 metus. Asmeniškai M. Vaitkus gyvenime šis laikotarpis įdomus tuo, kad tai buvo jo pirmieji kunigavimo metai (įšventintas 1908 m.), o visuomeniškai — kad tai prieškariniai metai ir pirmojo Pasaulinio karo laikotarpis, kuriuo vyko laisvosios Lietuvos atkūrimas.

M. Vaitkus įdomus savo atsiminimuose. Jo memuarai tai ne datų kolekcijos ar sausų faktų registracija, o tikras to meto gyvenimas. Knygos turinį rašytojas pina dviem plotmėm — atskleidžiamas savo asmeniškūs pergyvenimus ir duodamas to laikotarpio foną, tarpais net padarydamas tolimesnes ekskursijas į istoriją, pvz. (30 psl.) pateikdamas įdomios Narutavičių giminės genealogiją net nuo XV šimt.

Skaityant Vaitkaus memuarus, tenka stebėtis jo gyva atmintimi, taip pat jo nuosirdžiu atvirumu. Jis užfiksuoja ne tik sulemtasias gyvenimo dienas, bet ir jam labai nemalonius nuotykius, kaip fizinę nelaimę, besikalbant su jo didžiai gerbiamu dignitoriumi ir nedrįstant nuo jo pasitraukti...

M. Vaitkus įstengia su dideliu vaizdingumu atkurti įvairius

Mykolas Vaitkus
Nuotrauka V. Maželio

mūsų kultūros istorijos momentus, pvz. Ant. Smetonos ir kun. dr. Maliausko grupių rungtynes vilninių susirinkime, kur buvo sprendžiamas laikraščio "Vilties" likimas.

Mykolas Vaitkus džentelme-

niškumas neleidžia šių atsiminimų knygy puslapius pasisavinti tik savų pergyvenimų pavaizdavimui. Čia su ryškiaus pasakotojo talentu jis perteikia mums įvairius intriguojančius epizodus iš eilės mūsų rašytojų gyvenimo, kaip Maironio, Jakšto, kun. Tilvyčio - Žalvarnio, Butkų Južės; čia sutinkame aptartus vyskupus Cirtautą, Skvirecką, gydytojus — Kalvaitę ir kitus, Lietuvos aristokratus — Tiškevičių ir kt. Iš šios atsiminimų knygos galima neblogai pažinti taipgi rusų valdininkus, o ypač ryškiai yra pavaizduoti lietuvių pergyvenimai, atžiant karo bangai bei esant išlokštiems į Rusijos tremtį.

Ir visą tą M. Vaitkus moka pasakoti su memuarininko turiningumu bei su poeto vaizduumu.

Vaitkus stengiasi kultivuoti savo sakinį, praturtindamas reikalingesniais žodžiais (pvz. eitynės — 150 psl.), nors vietomis tenka suabejoti, ar buvo reikalinga vartoti tokius žemaičių archaizmus, kaip "tasgatės".

Kadangi šie atsiminimai sukas apie didįjį to laikotarpio įvykį — Pirmąjį pasaulinį karą, tai autorius, vystydamas šią temą, jau iš atsiminimų perėjo į to karo strategiją, pašvedamas tam net keliolika puslapių. Atsiminimų knygoje mes laukiame žmogaus asmeniškų pergyvenimų, ir tos išrašos iš Lietuvių ir Britų enciklopedijų, atrodo, tėra tik balastas šio žanro veikalui.

Tačiau apskritai M. Vaitkus atsiminimai įdomūs ir labai skaitytini. Lauksime dabar jų iš atskirųjų, nepriklausomų Lietuvos laikmečio. Autorius tada gyveno Kaune, kultūrinio gyvenimo centre, bendravo su eile mūsų pirmųjų kultūrininkų, taigi vėl galės pateikti intriguojančios medžiagos.

Sekantis Mykolas Vaitkus atsiminimų tomas apims laikotarpį, kada jam daugiausiai laiko teko pašvęsti, dirbant su pirmąja labiau savo veiklą išplėstusia lietuvių knygų leidimo ir platinimo organizacija — Šv. Kazimiero draugija. Reikia tikėtis, kad pindamas savo asmeniškų atsiminimų posmus, M. Vaitkus daugiau dėmesio atkreips į šį lietuviškos knygos sąjūdį, turėjusį plačios įtakos pačioj Lietuvoj ir pasiekusį net mūsų išeiviją, pvz. JAV-se.

Besigėrint M. Vaitkus atsiminimais, norėtusi suminėti, kad ir eilė kitų mūsų kultūrininkų galėtų pasekti tuo pavyzdžiu. Tegu jų atsiminimai nebūtų tiek turtingi literatūriniais atžvilgiais, tegu jie ir nesulauktų taip greito išspausdinimo, bet tai būtų labai svarbi medžiaga mūsų kultūros ir kitokių istorijai, ir būtų tautai didelis nuostolis, jei jie dingtų nebuityje.

k. r.

LIETUVOS KARALIUS VAKARŲ EUROPOS LITERATŪROJE

(Atkelta iš 2 psl.)

Reiškia, kryžiuočiai yra suidealizuoti, kone suangėlinti, todėl dramatiškumo prasme gana neįdomūs, nes, būdami tobuli, jie gali tik tobulai ir elgtis.

O kaipgi pavaizduoti lietuviai? Išvairiniai kaip visi. Pakeitę drabužius, jie neatskiriami nuo prūsų ar vokiečių. Lietuviškos visuomenės socialinė struktūra irgi visiškai vakarietiška — feodalinė. Čia vėl akivaizdus autoriaus viduramžinis bruožas: rašantysis mato savo aplinką, savo pasaulį absoliučiai. Ar jis žiūrėtų į praetis graikus ar į dabarties lietuvius, visada ir vienių ir kitų pasaulis bus įdėtas į viduramžių gyvenimo ir socialinės struktūros rėmus. Viršūnėje stovi karalius; jam tarnauja jo riteriai su gyvybe ir turtu. Riterio dorybės yra ištikimybė karaliui ir drąsa. Karalius atsilygina jiems už tai, suteikdamas garbės ir turto. Tad ir visai logiška, kad karaliaus mėgiamiausias lietuvis riteris viršija visus kitus savo drąsa ir ištikimybė.

Lietuvos karalius ir jo minėtas riteris turi visas pasaulietiško riteriškumo savybes. Tačiau jie du, kaip ir visi lietuviai, skiriasi veikale nuo kryžiuočių dvejais atvejais: 1. lietuviai poemoje aprašyti kur kas gyviau ir 2. jie vis dėlto yra pagonys. Bet pačiame veikale pagonys, kaip žmonės, yra daug įtikėtinėsi ir įdomesni, negu išidealinizuoti kryžiuočiai. Daug kur autorius pagrindžia ir psichologiskai motyvuoja vienokį ar kitokį pagonių elgesį, pvz. riteris, išmokęs prūsiškai nuo vaikystės. Tur būt, geriausiai pagauta pagoniškai ir kariškai dvasia pačiame bažnyčios epizode, kada karalius, išvydęs stebulą, mano, kad čia jau radęs kryžiuočių jėgos paslaptį ir nori ją visais būdais sau įsigyti. Jis galvoja visiškai savo pagonybės ribose, nesidomėdamas kokių nors sielos gyvenimu.

Nors ši scena rodo gerokai įžvalgą į patį žmogų ir net išsiskiria humoro atspalvį, tačiau tai nereiškia, kad krikščioniui autoriui pagonys yra sąmoningi ir vertingi žmonės. Kryžiuočiai, tik išgirdę apie lietuvių atvykimą, išklaušė šv. Mišių, gražiai sugiedojo ir tuoj pasirodė pulti ir skaldyti pagonių galvas. Taip beveik visi anų laikų autoriai ir išspresdavo visas pagonių problemas. Tik labai retais atvejais išskildavo ir tikras žmoniškąs konfliktas, kada kovojantis krikščionis pajusdavo, kad prieš jį kovojantis pagonis nėra velnio išpera, bet taipgi žmogus, toks pat Dievo rankų kūrinys, kaip ir jis pats.

Viduramžiams būdingas krikščionybės ir pagonybės santykių supratimas

Visų skirtumų esmė šiame veikalė vis dėlto glūdi religijoje. Lietuviai pasilikę klaidingame tikėjime, užtai jie ir pikti, riboti ir silpni. Lietuviai todėl pagonys, kad jie nežino tikrojo tikėjimo. Todėl ir logiškas jų pagydimas yra pamokymas. Ir iš tikrųjų — lietuvių karalius

P. Rimša

Mintis

sutinka tuojau priimti krikštą po to, kai jam kunigas išaiškina krikščionybės esmę ir jos ryšį su regėtu stebuklu. Nors pats rašytojas visai nesigilina į pagonių tikėjimą. Jis tikriausiai, labai mažai apie jį ir žino. Bet autoriaus pagonybės ir krikščionybės santykių supratimas vienu kitu atsiskleidžia.

Paties veikalo pradžioje yra Lietuvos karaliaus krizė: pagonys pralaimi mūšius prieš kryžiuočius. Karalius tada nesirūpina tiek savo karių ir ginklų kokybe, kiek savo dievais. Reiškia, patys mūšiai nėra vien tik politikos, bet daugiau religijos veiksmas. Juk sutinka ir dievai kovoje, kurioje stipresnis, ir tuo pačiu geresnis, dievas laimi. Galėtume pamanyti, kad čia reiškiasi autoriaus teutoniskasis mentalitetas. Bet tuoj pamatysime, kad jo pažiūroje yra ir lietuviams pagonims nesvetimas bruožas: tikėjimas, kad dievai įrodo savo vertybę jėga.

Pvz. lietuvių kalboje žodžiai 'stulpas' ir 'stabas' yra tikriausiai pasiskolinti iš germanų kalbų. Tik juose žodis 'stabas' prarado savo seną reikšmę ir liko tik 'pagalys' — 'Stab' ar 'staff'. Tačiau lietuvių kalboje 'stabas' išlaikė savo seną reikšmę, pvz. žodyje stambeldys, tai žmogus, kuris tiki į stabus, į dievus, padirbtus iš medžio. Iš tikro, patys pirmieji germanų dievai buvo tik paprasti stulpai, kuriuose gyveno kokia nepaprasta jėga ar dievas. Ir vėliau, kai šitie stulpai išdrožinėjami įgijo individualios dievybės bruožų, juose jau gyveno tos dievybės jėga. Krikščionys misionieriai

koj pikta dvasia. Ir pagaliau šis lietuviškas žodis buvo panaudotas išversti krikščionišką 'diebui'. Bet vertimas visiškai nepavyko, nes ir šiandien dar lietuviškas velnias turi laudies pasakose daug pagoniškų bruožų.

Taip pagrindė misionierių norą įrodyti, kad Kristus stipresnis už pagonių dievus. Vieno ličio ir statulos pavaldė abi partijos susidūrė savotiškoje dvikovoje. Ši dvikova kartojasi ilgoj raidoje tik kintančiu masteliu. Pvz. Norvegijos ūkininkai sustojo prieš savo krikščionių karalių, kuris mėgina juos visais būdais apkrikštyti, ir sako jam, girdi, tegul kova tarp jų ir karaliaus kareivių išspresdžia, kieno dievas stipresnis. Tokia galvosena slypi, tikriausiai, ir už visos kry-

žiaus karų ir kryžiuočių idėjos. Čia aptarta viduramžinė Sshondocho poema "Der Littauer" yra įdomus anų laikų žmogaus galvosenos pavyzdys. Tai galvosena, kuri pavergia pasaulio realybę savo pasaulėvaizdžiui ir faktus įtikėtai tiesai. Kryžiuočiai čia negali būti blogi, o lietuviai geri. Čia reiškiasi šalutinio nacionalizmo mėginimas suvesti kiekvieną realybės skeveldrą į vieną viską apimančią visatos viziją. "Lietuvy" šio mėginimo varomieji elementai gražiai sujungti: begalinis tikėjimas, entuziazmas, pasiaukojimas, bet kartu ten jau ryškūs ir griuvimo pradai: aklumas ir prievarta.

Mums šis veikaliukas įdomus tuo, kad jo centre pastatytas Lietuvos karalius. Aišku, mažai

poemoje yra ko nors specifiškai lietuviško, bet vis dėlto džiaugiamės ir didžiuojamės tuo, kad Lietuvos karaliaus krikštas įkvėpė tolimame Vokietijos kampe poetą atpasakoti ir išpuošti legendomis mums tokį brangų ir tokį neeilinį įvykį.

Linksmų Šv. Velykų Švenčių

linkime visiems parapijonams, draugystėms, ir parapijos draugams. Taipgi sveikiname "Draugą" su visu štabu ir visus "Draugo" rėmėjus.

NEKALTO PRASID. PARAPIJOS KUNIGAI
PREL. D. MOZERIS J. GILBERT
P. KELPSAS P. JUKNEVIČIUS

Automobilio nelaimės atveju skambinkite

(In case of accident, call)

COUNTRY AUTO REBUILDERS

GR 6-7777 24 hour towing service

Karoserijos taisymas, stabdžiai, motorai, tepimas ir smulkūs patalsymai.

BODY AND FENDER WORK

PAINTING, MECHANICAL REPAIR

2423 W. 59th St., Chicago, Ill., 60629

Savininkas — MIKAS ČESAS

4 1/2 %

current dividend

Paskolos duodamos ilgai laikui, mėnesiniais išsimokėjimais

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4071 Archer Avenue, Chicago, Illinois 60632

Valandos: Pirmad., Antradi., Penkt. ir Šeštadi. 9 v. r. — 4:30 p. p.

Trečiadi. uždaryta: Ketvirtadi. 9 v. r. — 8 v. v.

Kas tik turi gerą skonį,

Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

FURNITURE CENTER, INC.

MARQUETTE PK., 6211 S. Western P.Rosp. 8-5875

Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmadi. ir ketvirtadi. nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val vak. Sekmadieniais atdara nuo 12 iki 5 v.v.

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ!

linkime

mūsų klientams ir visiems lietuviams!

J. ANDRULIO LIET. SŪRIŲ ATSTOVAI ČIKAGOJ IR APYLINKĖJ:

Stasys ir Marija Metrikiai

Jonas ir Alicija Shurnai

FARM FOOD COMPANY

DISTRIBUTING COMPANY

1804 West 47th Street

6557 So. Francisco Avenue

CHICAGO 9, ILL.

YArds 7-8393

CHICAGO 29, ILL.

GRovehill 6-7783

MARQUETTE PARK -- AMERIKOS LIETUVIŲ SOSTINĖJE

CHICAGO SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

6245 SO. WESTERN AVENUE

CHICAGO, ILLINOIS

TEL.: GR 6-7575

CHICAGO SAVINGS AND LOAN BENDROVĖ, viena tarp žymesniųjų krašto finansinių įstaigų, aptarnauja šios apylinkės gyventojus pavyzdinai, saugiai ir pelningai jau virš 41 metus, visada prisilaikydama saugumo ir išmokėdama, palyginamai, aukštą dividendą. Mes nesiveržiame tapti pačia didžiausia bendrove, bet stengiamės būti stiprius finansškai ir teikti pačius geriausius patarnavimus mūsų taupymo ir skolinimo nariams.

Mes bendradarbiaujame su vietinėmis lietuvių organizacijomis, noriai prisidedame darbais ir finansais, kad galėtumėte siekti geresnių gyvenimo sąlygų. Kviečiame visus taupymo ir paskolų reikalus kreiptis į Chicago's Taupymo ir Skolinimo Bendrovę, išaugusią į virš \$53,500,000.00 turto įstaigą.

JOHN PAKEL, direktorių tarybos ir bendrovės prezidentas

STAI NARIAMS TEIKIAMAS MŪSŲ PILNAS PATARNAVIMAS

- Insured Family Savings
- College Bonus Savings
- Christmas Club Savings
- Vacation Club Savings
- Home Mortgage Loans
- Home Improvement Loans
- All Types of Insurance

- Sell and redeem U.S. Bonds
- Safety Deposit Boxes
- Free Community Rooms for your organization meetings. (Free Coffee)
- Cash checks and pay all family bills with our special

- money order checks. No service charge to members
- U. S. Postal Stamps Machine Service
- We sell Travelers Checks
- Save-by-mail Kits
- Notary Public Service

- Two Large Free Parking Lots
- Free Theatre tickets two Saturdays monthly for your children and mothers
- Christmas party with gifts to College Bonus Members

PATOGIOS VALANDOS:

MONDAY 12:00 P.M. — 8:00 P.M.
TUESDAY 9:00 A.M. — 4:00 P.M.
WEDNESDAY Closed All Day
THURSDAY 9:00 A.M. — 8:00 P.M.
FRIDAY 9:00 A.M. — 8:00 P.M.
SATURDAY 9:00 A.M. — 12:30 P.M.

MATISSE MENO PARODA APLANKIUS

SAULE JAUTOKAITĖ

Kaip renesanso laikų menas buvo susikūstęs į atskiras mokyklas, išreikšiančias Florencijos, Venecijos arba Romos gyventojų dvasinį ir kultūrinį gyvenimą, taip modernus menas susigrupavo į skirtingas sroves. Dvidešimtojo amžiaus technikai tampriai suartinus pasaulį, nebeįmanoma buvo pasitenkinti vien tik tautine, vietovine, ar miestietiška grupe, bet liejamas į tarptautines sroves. Šioms srovėms atskirti ir surišuoti randame daug pavadinimų: impresionizmas, ekspresionizmas, simbolizmas ir kiti. Nors šie visi "izmų" daugiau ar mažiau panašūs, apimančys visą modernų meną, tačiau juose dar galima rasti ir mažesnių "izmų". Atrodo, kad lengviau sugalvoti naują, prašmatnų pavadinimą, negu sukurti ką nors naujo mense, kas tikrai būtų verta to prašmatnaus vardo. Nesvarbu, kaip ten bebūtų, vis tiek, atrodo, nebuvo ir nebus įmanoma mense apsieiti be "izmų".

Jaunų prancūzų dailininkų grupė 1905 m. sujudino meniką Paryžiuje, suvokdama savo pirmąją meno darbų parodą, kurios vadovu buvo Henri Matisse su tokiais pasekėjais kaip Derain, Vlaminck, Dufy, Rouault. Kritikas Vauxcelles, apsilankęs parodoje ir pamatęs renesanso laikų Donatello skulptūrą, apsupė šią dailininkų paveikslais, tarė: "Donatello au milieu des fauves". (Donatello tarp laukinių žvėrių.) Žinoma, nuo to laiko ir prigijo šiai meno srovei fovizmo vardas (prancūziškai "les fauves" — laukiniai žvėrys), kuriuo atrodo patys dailininkai nepasipiktino, bet buvo neįtenkinti.

Anoji paroda buvo charakteringa savo jaunatve, iš drobių liejosi pačios ryškiausios ir šviesiausios spalvos: mėlyna, žalia ir raudona. Alijainiai dažai, vartojami tiesiai iš dažų tubos, švietė kaip mozaikinis stiklas. Jų tikslas buvo perkelti gamtos vaizdus droben spalvos pagalba. Nors fovizmo amžius buvo gana trumpas, bet jis visada bus atmintinas ir atgimstas ne vienam kiekvienos kartos dailininko kūryboje.

Šiomis dienomis kaip tik vyksta šios srovės — fovizmo vado ir aplamai vieno iš įtakingiausių figūrų modernizme — Henri Matisse (1869—1954) meno kūrinių paroda Chicagoje. Tai, gal būt, pati di-

džiausia vieno žmogaus suvokta paroda Chicago Meno institute. Parodoje išstatyti 92 tapybos darbai, 47 bronzos skulptūros, 83 piešiniai, litografijos, kolažai ir jo iliustruotos knygos. Paroda tęsis iki balandžio 24 d.

Matisse, būdamas dvidešimties metų, studijuodamas teisę ir ilgai sirgdamas, daug laiko praleido lovoje. Vienas iš lankytojų jam atnešęs dažų dėžutę, kad ligonis galėtų pajavairinti nuobodžias ir ilgas dienas. Ir šioji dovana atvėrė jam langus į meno pasaulį. Nuo to laiko jau pasibaigė Matisse visos teisės studijos.

Matisse pasiliko visada ištikimas fovizmui. Jo kūryboje niekada neišnyko pagrindiniai tos srovės elementai: iškreipta linija su ryškiomis spalvomis. Dailininkas, laikydamas gryną spalvą savyje gražią, naudoja ryškius jų perėjimus be jokių niuansų ar šešėlių. Tai jis net užakcentuoja, apvesdamas figūras juodais kontūrais. Ryškiai raudona spalva pridėta šalia ryškiai mėlynos. Tada abi spalvos praranda savo stiprumą, duodamos paveikslui gyvą švelnumą. Taip pat dailininkas atsisako perspektyvos. Nors jis bando įvairių spalvų pagalbą išgauti erdvę ir gilumą išpūdi, bet vis tiek paveikslas palieka dviejų dimensijų plokštumą. Jo kompozicijoje ryški Cezanne ir Signac įtaka.

Nors Henri Matisse per savo ilgą ir kūrybingą amžių pergyveno moderniosios istorijos raišos visokias nuotaikas, tačiau, kaip jo tematikoje matyti, tai neturėjo kokios nors ypatingos įtakos jo kūrybai. O Matisse tematika labai paprasta ir kasdieniška: Paryžiaus vaizdai, upės ir tiltai, figūros, gėlės, vaisiai, tarnaitės ir dar kartą gėlės. Gamtovaizdų labai mažai, daugiausia kambario vidus. Pavyzdžiui, viename paveiksle matome moterį, skambinančią pianinu, o kita pora žaidžia šachmatais. Jo žmonės laiką ramiai praleidžia, nedirba, niekuo nesirūpina, niekur neskuba, o tik smaginsasi, žaisdami ar šiaip poilsiaudami. Tie "tingūs" paveikslai labai veikia žiūrovą. Ilgiau su jais pabuvojus, visai galima ir pačiam sustingti, o jau atsisėdus, nebesinori nė eiti į tą skubantį gatvės gyvenimą.

Parodos centrą Chicago Meno institute užima du patys didžiausi Matisse kūriniai. Pirmasis, pavadintas "Dance" (1909), susideda iš trijų spalvų. Mėly-

na, raudona ir žalia. Tai yra "Dance" (1909), susideda iš trijų spalvų. Mėly-

na, raudona ir žalia. Tai yra "Dance" (1909), susideda iš trijų spalvų. Mėly-

na, raudona ir žalia. Tai yra "Dance" (1909), susideda iš trijų spalvų. Mėly-

na, raudona ir žalia. Tai yra "Dance" (1909), susideda iš trijų spalvų. Mėly-

na, raudona ir žalia. Tai yra "Dance" (1909), susideda iš trijų spalvų. Mėly-

na, raudona ir žalia. Tai yra "Dance" (1909), susideda iš trijų spalvų. Mėly-

na, raudona ir žalia. Tai yra "Dance" (1909), susideda iš trijų spalvų. Mėly-

na, raudona ir žalia. Tai yra "Dance" (1909), susideda iš trijų spalvų. Mėly-

Henri Matisse

Natiurmortas

OPEROS UŽDANGAI NUSILEIDUS

(Atkelta iš 1 psl.)

tai susilaukė didelio pasisekimo ir labai šilto klausytojų priėmimo. Penki spektakliai — tai rekordinis mūsiškės operos šuolis, optimistinis visuomenės dėmesys mūsų jaunajai dainininkų kartai Jaunimo metuose. Ap-

name fone, ant žalios žemės penkios geltonos moterys, apvestos juodais kontūrais, šoka ratelė. O tas ratelis toks viliojantis, rodos, įsijunk į jį ir šok kartu su jomis. Antras, vienas iš vėlesniųjų jo kūrinių, dekoratyvinis paveikslas, pavadintas, "The Sheaf" (1953). Ant balto fono iš popieriaus iškirptos juodos, mėlynos, geltonos, raudonos ir žalios spalvos formos. Bendras išpūdis, kad jos visos vienodos, tik skirtingų spalvų, bet, ilgiau įsisiūbėjus, paaiškėja, kad kiekviena jų yra skirtingos formos.

Kiek prieš porą metų įvykusioje parodoje Francis Bacon meno kūrinių buvo gilius, slepiantys, stipriai verčiantys žiūrovą susimąstyti, tiek dabar Matisse kūrinių yra lengvi, gyvi, linksmi, su dekoratyviniu paprastumu. Pats dailininkas tiksliausiai apibūdina savo meną, sakydamas: "Aš svajoju apie balansuotą, tyrą ir ramų meną, be jokių rūpesčių ar slepiamųjų minčių, meną, kuris gali kiekvienam būti protiniu ramintoju, kaip gera kėdė, kurioje atsisėdęs žmogus gali pasilsėti po fizinio nuovargio".

name fone, ant žalios žemės penkios geltonos moterys, apvestos juodais kontūrais, šoka ratelė. O tas ratelis toks viliojantis, rodos, įsijunk į jį ir šok kartu su jomis. Antras, vienas iš vėlesniųjų jo kūrinių, dekoratyvinis paveikslas, pavadintas, "The Sheaf" (1953). Ant balto fono iš popieriaus iškirptos juodos, mėlynos, geltonos, raudonos ir žalios spalvos formos. Bendras išpūdis, kad jos visos vienodos, tik skirtingų spalvų, bet, ilgiau įsisiūbėjus, paaiškėja, kad kiekviena jų yra skirtingos formos.

Kiek prieš porą metų įvykusioje parodoje Francis Bacon meno kūrinių buvo gilius, slepiantys, stipriai verčiantys žiūrovą susimąstyti, tiek dabar Matisse kūrinių yra lengvi, gyvi, linksmi, su dekoratyviniu paprastumu. Pats dailininkas tiksliausiai apibūdina savo meną, sakydamas: "Aš svajoju apie balansuotą, tyrą ir ramų meną, be jokių rūpesčių ar slepiamųjų minčių, meną, kuris gali kiekvienam būti protiniu ramintoju, kaip gera kėdė, kurioje atsisėdęs žmogus gali pasilsėti po fizinio nuovargio".

Kiek prieš porą metų įvykusioje parodoje Francis Bacon meno kūrinių buvo gilius, slepiantys, stipriai verčiantys žiūrovą susimąstyti, tiek dabar Matisse kūrinių yra lengvi, gyvi, linksmi, su dekoratyviniu paprastumu. Pats dailininkas tiksliausiai apibūdina savo meną, sakydamas: "Aš svajoju apie balansuotą, tyrą ir ramų meną, be jokių rūpesčių ar slepiamųjų minčių, meną, kuris gali kiekvienam būti protiniu ramintoju, kaip gera kėdė, kurioje atsisėdęs žmogus gali pasilsėti po fizinio nuovargio".

Kiek prieš porą metų įvykusioje parodoje Francis Bacon meno kūrinių buvo gilius, slepiantys, stipriai verčiantys žiūrovą susimąstyti, tiek dabar Matisse kūrinių yra lengvi, gyvi, linksmi, su dekoratyviniu paprastumu. Pats dailininkas tiksliausiai apibūdina savo meną, sakydamas: "Aš svajoju apie balansuotą, tyrą ir ramų meną, be jokių rūpesčių ar slepiamųjų minčių, meną, kuris gali kiekvienam būti protiniu ramintoju, kaip gera kėdė, kurioje atsisėdęs žmogus gali pasilsėti po fizinio nuovargio".

Kiek prieš porą metų įvykusioje parodoje Francis Bacon meno kūrinių buvo gilius, slepiantys, stipriai verčiantys žiūrovą susimąstyti, tiek dabar Matisse kūrinių yra lengvi, gyvi, linksmi, su dekoratyviniu paprastumu. Pats dailininkas tiksliausiai apibūdina savo meną, sakydamas: "Aš svajoju apie balansuotą, tyrą ir ramų meną, be jokių rūpesčių ar slepiamųjų minčių, meną, kuris gali kiekvienam būti protiniu ramintoju, kaip gera kėdė, kurioje atsisėdęs žmogus gali pasilsėti po fizinio nuovargio".

Kiek prieš porą metų įvykusioje parodoje Francis Bacon meno kūrinių buvo gilius, slepiantys, stipriai verčiantys žiūrovą susimąstyti, tiek dabar Matisse kūrinių yra lengvi, gyvi, linksmi, su dekoratyviniu paprastumu. Pats dailininkas tiksliausiai apibūdina savo meną, sakydamas: "Aš svajoju apie balansuotą, tyrą ir ramų meną, be jokių rūpesčių ar slepiamųjų minčių, meną, kuris gali kiekvienam būti protiniu ramintoju, kaip gera kėdė, kurioje atsisėdęs žmogus gali pasilsėti po fizinio nuovargio".

Kiek prieš porą metų įvykusioje parodoje Francis Bacon meno kūrinių buvo gilius, slepiantys, stipriai verčiantys žiūrovą susimąstyti, tiek dabar Matisse kūrinių yra lengvi, gyvi, linksmi, su dekoratyviniu paprastumu. Pats dailininkas tiksliausiai apibūdina savo meną, sakydamas: "Aš svajoju apie balansuotą, tyrą ir ramų meną, be jokių rūpesčių ar slepiamųjų minčių, meną, kuris gali kiekvienam būti protiniu ramintoju, kaip gera kėdė, kurioje atsisėdęs žmogus gali pasilsėti po fizinio nuovargio".

mąstant kritiškiau "Traviatos" pastatymą muzikiniu atžvilgiu, bandant lyginti su operos praeitimi, reikėtų atverti keletą puslapių atgal. Choras, paruostas Al. Stephens ir Alf. Gečo, scenoje jaučiasi laisvai, reaguoja į scenoje vykstančius veiksmus, balsinė medžiaga — darniai skambanti, bet pirmajam akte techniškai sunkesnėje choro dalyje neišvengė ritminių mazgų. Atsitiktinių klaidų pasitaiko ir geriams chorams, bet šis mažas disonansas nėra choro klaida, bet tu, kurie jį moko ir jam vadovauja.

Vienas iš pačių stipriausių "Traviatos" laimėjimų — Lilijos Šukytės Violeta, apie kurią jau anksčiau esu čia rašęs. Jos melodinė kultūra, gili emocija inspiravo visą spektaklį. Ir kokia Šukytės ateitis kaip dainininkė, vis dėlto dar sunku būtų pranašauti. Jeigu ją lydės laimė, svei-

kata ir ištvermė, tada galima sulaukti neeilinės dainininkės ir artistės.

Jaunieji, staigmenos ir visa kita

Ketvirtame "Traviatos" spektaklyje, išskyrus tenorą Stefan Wik, pasikeičia vienkartinis svarbiausių dainininkų sąstatas: Violeta — Daiva Mongirdaitė, Alfredo tėvas — Algimantas Grigas ir baronas — Bernardas Prapuolenis. Pagal finansinę "tradiciją", antrajam sąstatui neskiriama repeticija su orkestru. Viena išeitis: pasitiekė savimi ir dirigentu. Ir ką gi, — opera praeina sklandžiai, ritmiškai, laisvai, o spektaklis — savotiškai įdomus, spektaklis — dainuojanti dekoracija".

Daiva Mongirdaitė — Violeta yra tokia, koks yra balsas — lengvas, nedidelis kolaratūros sopranas. Violeta — grakšti, lengva, žaisminga. Jos balso išraiška gali pagundiškai blykčiointi, išsakyti visus išorinius moters viliojimus, bet nepasiekti jos gilumos. Todėl pirmasis akto Mongirdaitė geriausiai pasisekė vokaliniu ir vaidybiniais, bet, kuomet prasidėjo Violetos vidujinė drama, balsas neapėmė tragiškų momentų, o iliustravo džiovininkės sentimentalumą. Nieko nepadarė, tokia yra balso išraiška, ir jai yra platus repertuaras.

Alfredo tėvas — Algimantas Grigas yra lyg mažą staigmeną, kada vyrų dainininkų priauglis mūsų visai nepastebimas. Jo baritonas, bosiško antspalvio, gražaus tembro, verdiško charakterio išpūdingai išdainavo tėvo partiją. Jei dirbs ir toliau, galime sulaukti gražaus baritono su gera kalba ir dikičia.

Bernardas Prapuolenis — baronas turi nedidelį lyrinį baritoną. Epizodinėje rolėje jis pa-

linkime visiems mūsų klientams, giminėms, draugams ir pažįstamiems.

linkime visiems mūsų klientams, giminėms, draugams ir pažįstamiems.

linkime visiems mūsų klientams, giminėms, draugams ir pažįstamiems.

linkime visiems mūsų klientams, giminėms, draugams ir pažįstamiems.

linkime visiems mūsų klientams, giminėms, draugams ir pažįstamiems.

linkime visiems mūsų klientams, giminėms, draugams ir pažįstamiems.

linkime visiems mūsų klientams, giminėms, draugams ir pažįstamiems.

linkime visiems mūsų klientams, giminėms, draugams ir pažįstamiems.

linkime visiems mūsų klientams, giminėms, draugams ir pažįstamiems.

linkime visiems mūsų klientams, giminėms, draugams ir pažįstamiems.

linkime visiems mūsų klientams, giminėms, draugams ir pažįstamiems.

linkime visiems mūsų klientams, giminėms, draugams ir pažįstamiems.

linkime visiems mūsų klientams, giminėms, draugams ir pažįstamiems.

linkime visiems mūsų klientams, giminėms, draugams ir pažįstamiems.

linkime visiems mūsų klientams, giminėms, draugams ir pažįstamiems.

linkime visiems mūsų klientams, giminėms, draugams ir pažįstamiems.

linkime visiems mūsų klientams, giminėms, draugams ir pažįstamiems.

linkime visiems mūsų klientams, giminėms, draugams ir pažįstamiems.

linkime visiems mūsų klientams, giminėms, draugams ir pažįstamiems.

linkime visiems mūsų klientams, giminėms, draugams ir pažįstamiems.

linkime visiems mūsų klientams, giminėms, draugams ir pažįstamiems.

linkime visiems mūsų klientams, giminėms, draugams ir pažįstamiems.

linkime visiems mūsų klientams, giminėms, draugams ir pažįstamiems.

linkime visiems mūsų klientams, giminėms, draugams ir pažįstamiems.

linkime visiems mūsų klientams, giminėms, draugams ir pažįstamiems.

linkime visiems mūsų klientams, giminėms, draugams ir pažįstamiems.

linkime visiems mūsų klientams, giminėms, draugams ir pažįstamiems.

linkime visiems mūsų klientams, giminėms, draugams ir pažįstamiems.

linkime visiems mūsų klientams, giminėms, draugams ir pažįstamiems.

linkime visiems mūsų klientams, giminėms, draugams ir pažįstamiems.

linkime visiems mūsų klientams, giminėms, draugams ir pažįstamiems.

linkime visiems mūsų klientams, giminėms, draugams ir pažįstamiems.

linkime visiems mūsų klientams, giminėms, draugams ir pažįstamiems.

linkime visiems mūsų klientams, giminėms, draugams ir pažįstamiems.

linkime visiems mūsų klientams, giminėms, draugams ir pažįstamiems.

linkime visiems mūsų klientams, giminėms, draugams ir pažįstamiems.

linkime visiems mūsų klientams, giminėms, draugams ir pažįstamiems.

linkime visiems mūsų klientams, giminėms, draugams ir pažįstamiems.

linkime visiems mūsų klientams, giminėms, draugams ir pažįstamiems.

linkime visiems mūsų klientams, giminėms, draugams ir pažįstamiems.

linkime visiems mūsų klientams, giminėms, draugams ir pažįstamiems.

linkime visiems mūsų klientams, giminėms, draugams ir pažįstamiems.

linkime visiems mūsų klientams, giminėms, draugams ir pažįstamiems.

linkime visiems mūsų klientams, giminėms, draugams ir pažįstamiems.

linkime visiems mūsų klientams, giminėms, draugams ir pažįstamiems.

linkime visiems mūsų klientams, giminėms, draugams ir pažįstamiems.

linkime visiems mūsų klientams, giminėms, draugams ir pažįstamiems.

linkime visiems mūsų klientams, giminėms, draugams ir pažįstamiems.

Žiema praeina — vasara ateina!

Mielie tautiečiai, dabar pats laikas aprūpinti Jūsų gimnazičius Lietuvoje vasarinę aprangą. Įdant Jums nereikėtų sukti galvos kombinuojant, kas siūstina, mes čia sudarėme kelis specialius siuntinius, kuriuose yra visa tai kas vertinga, reikalinga, naudinga, graži ir vienkartinė džiugu gauti.

Laumės Juosta (I)
Susegamas vilnonis mot. arba vyr. nertinis: Vyr. arba mot. nailoninės kojinės: Viln. angliška medž. vyr. arba mot. kostiumai — 3½ jardo; Ital. šilkas nepermatomas gražių raštų nailonas sukelei — 4 jardi; Vyr. arba mot. batukai; Ital. šilkas vyr. arba mot. nailoninis lietaiškis: Vyr. arba mot. lietaiškis; Perli karoliai arba šilk. kaklaraištis: vyr. arba mot. baltinų pora: ir Vasarinė bluzkutė arba vyr. marškiniai.

Kaina tik \$89.50 su pasiuntimu ir muitu.

Kastytis (II)
Viln. angliška vyr. kost. medžiaga Boston arba herringbone 3½ j.: Vyr. nailoniniai išiginiai marškiniai; Vyr. pusbačiai; Vyr. Ital. nailoninis lietaiškis; Vyr. prie kostiumo pritaikintas kaklaraištis; Vyr. nesusidvinčios kojinės; 6 gražios nosinės; ir Byro amžinas piestuokas.

Kaina tik \$69.50 su pasiuntimu ir muitu.

Juraitė (III)
Mot. kostiumai arba vasariniam paltui 3 j. vilnonės angl. medž.; Ital. šilkas nepermatomas puikaus nailono sukelei — 4 j.; Vilnonis nertinukas be rankovių; balti arba lakuoti batukai; švelnaus nailono kelnaitės ir apatinukas su pagražinimais; 2 poros nailono kojinių; Ital. šilkas mot. nailoninis lietaiškis; dailius rankinukus ir šilkinę skarelę.

Kaina tik \$89.50 su pasiuntimu ir muitu.

Jungtinis Kastytis ir Juraitės siuntinys kainuoja tik 130 dol., nes susitauo 9 dol. pasiuntimo išlaidų.

Tebesirūpina mūsų anksčiau skelbtieji, didelio pasisekimo turėjusieji siuntiniai: V-3 — 10½ jardo angl. viln. medž. trims kostiumams už 55 dol.; P-3 — 9 j. trims paltams viln. angl. medžiagos už 60 dol.; N-4 — 16 jardu nepermatomo nailono gražiausių raštų 4 sukelei už 45 dol.; ir M-13 vertingas augsto kaloritetų maisto siuntinys 22 lbs. už 30 dol.

Prie visų išvardintų siuntinių galima pridėti pagedaujanų dovanų iš mūsų katalogo arba Jūsų pačių supirktų prekių. Jūsų pačių siuntinius išskyspedijuojame iš Londono tik už 12 dolerių, plius faktinės Sovietinio muto išlaidos. Tokius siuntinius galite mums siųsti žemiau nurodytu adresu pažymėdami mūsų tranzitinio sandėlio ženklą: B. O. 11690/64.

BALTIC STORES LTD.
421, Hackney Road
London, E. 2., Great Britain

Seniausia šioje srityje Lietuviška firma. Garantuotas ir gavo parašą patvirtintas pristatymas per 3-4 savaites. Visos siuntos registruotos ir apdraustos.

Atstovai: L. Venckus, 7030, Talman Ave., Chicago, Ill., tel. 436-0494; Gaiva, 3570 W. Vernor, Detroit, Mich.; ir A. Kusinskis, 124 Park Str., Sudbury, Ont., Canada.

SKIP'S Self Service LIQUOR STORE

5515 SO. DAMEN AVE. ALL PHONES WA 5-8202

APRIL — BALANDŽIO 7, 8, 9 D. D.

POPULAR BRAND OF IMPORTED	
THREE STAR COGNAC	Fifth \$5.19
BISQUIT THREE STAR COGNAC	Fifth \$5.29
DUJARDIN V.S.O.P. GERMANY BRANDY	
84 Proof	Fifth \$5.29
RAIN ALCOHOL 190 Proof U.S.P.	Fifth \$4.89
CINZANO VERMOUTH	
Dry or Sweet 33 oz. Bottle	\$1.89
GRAND MARNIER LIQUEUR	Fifth \$6.89
IMPORTED POLISH CHERRY LIQUEUR	Fifth \$4.79
ZELLER SCHWARZE KATZ 1963 VINTAGE GERMAN WINE	Fifth \$1.29
MOET CHANDON IMPORTED FRENCH CHAMPAGNE	Fifth \$3.98
BUDWEISER BEER	
Case of 24—12 oz. Cans. 6-paks only	Case \$3.49

Henri Matisse

Interjeras

4½%

Visų rūšių taupmenoms 4 kartus metuose

STANDARD FEDERAL SAVINGS

STANDARD FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 ARCHER AVE. — CHICAGO, ILLINOIS 60632

Telef. — Virginia 7-1141

Taupmenos įdėtos iki 15 dienos mėnesio, pelno dividendą nuo pradžios mėnesio.

Paskolos namams įsigyti ar taisyti

TURTAS VIRŠ \$100,000,000.00

REZERVAI VIRŠ \$9,500,000.00

Bendrovė iš seno vedama tėvo ir sūnaus

JUSTIN MACKIEWICH

Direktorių Tarybos Pirmininkas

JUSTIN MACKIEWICH, Jr.

Prezidentas

VALANDOS:

Pirmadieniais 9 iki 8 v. vak.

Antradieniais 9 iki 4 v. vak.

Trečiadieniais uždaryta

Ketvirtadieniais 9 iki 8 v. vak.

Penktadieniais 9 iki 4 v. vak.

Šeštadieniais — 9 iki 12 val.

Kultūrinė Kronika

• Dailininkės kazimierietės sesers M. Mercedes apžvalginė dailės darbų paroda 69-toje meno galerijoje, Marquette Parke, Chicagoje, atidaroma balandžio 16 d., 7 val. 30 min. vak. Paroda galerijoje tęsis iki gegužės 1 d. Joje bus išstatyta daugiau kaip 40 dailininkės darbų.

• Žurnalas "Saturday Review" kartą per mėnesį skelbia rekomenduojamas knygas. Balandžio 2 d. numeryje drauge su kitais keturiais grožinės literatūros kūrinių (Fiction) paskelbtas, kaip rekomenduotina knyga, Maryland Books leidyklos leidinys Al. Barono "Fotobridges and Abysses". Rekomendacijoje pažymėta, kad tai realistiniai karo vaizdai, atmiesti poezija. Atsiminus, kad JAV išleidžiama per metus daugiau trisdešimt tūkstančių knygų, tokia rekomendacija yra maloni visai lietuviškai rašijai. Pastebėtina, kad "Saturday Review" neskelbia, kaip įprasta kituose laikraščiuose, geriausiai perkamų knygų sąrašų.

• Grafikas Vaclo Ratas, gyvenęs Australijoje, pakviestas parodoti Washington. Australijos valstybinio meno galerijai tarpininkaujant, JAV-se, Washington, Smithsonian institutas organizuoja grafikos parodą, kurioje pakviestas dalyvauti ir lietuvis grafikas dail. Vaclovas Ratas. Ta proga dail. Ratas Clevelande ir Kanadoje surengs savo atskiras parodas, kuriose bus išstatyta daugiau kaip 50 jo kūrinių.

• Prof. Vyt. S. Vardžio straipsnis tarptautinės politikos žurnale. FOREIGN AFFAIRS, vienas iš autoritetingiausių Amerikos tarptautinės politikos žurnalų, savo pavasarinėje laidoje (April, 1966, Vol. 44, No. 3)

įdėjo V. S. Vardžio straipsnį "Kaip Baltijos respublikoms sekasi Sovietų Sąjungoje" (How the Baltic Republics Fare in the Soviet Union. — atseit, kaip jos "keliauna" toje padėty).

Straipsnyje dėstomi regimi sovietinės politikos užsimojimams ir jų poveikis estų, latvių bei lietuvių tautose, taip pat ir tų kraštų vietinių komunistų viršūnių laikysena. Atskleidžiama, kokiomis priemonėmis veikia sovietinis "tirpinimo katilas" Baltijos kraštuose, ir nurodomos aplinkybės, dėl kurių autoriui atrodo, jog tas tirpinimas numatomoj ateity nepasiseks.

Tai yra pirmas atvejis, kur Baltijos kraštų ir ypač Lietuvos dabartinė padėtis tapo išdėstyta tokiam daugumo Amerikos ir kitų kraštų tarptautinės politikos tyrinėtojų, aiškintojų bei vadovų skaitomame žurnale. (ELTA)

• Nauji operos rūmai Vilniuje. Vilniuje, prie Neries kranto, tarp buv. Vilniaus ir Dujų gatvių (dabar L. Geros ir Vieno gatvių) jau statomi nauji operos rūmai. Projekto autorė architektė N. Bučiūtė. Pastatas numatytas modernios išorinės išvaizdos, žiūrovų salė irgi su pakiliu amfiteatrišku parteriu, ložėmis ir balkonais, 1,500 vietų. Ateinančiais metais bus atliekami vidujiniai įrengimai. Galimas dalykas, kad opera galės ir naujus rūmus persikelti 1968 metais. (E.)

• Šv. Mūsų tekstus parengti talkino anglų kalbos žinovai, poetai ir rašytojai. Visose JAV katalikų bažnyčiose nuo kovo 27 d. buvo pradėta vartoti naujas šv. Mišių tekstų vertimas į anglų kalbą. Kaip praneša Brooklyno vyskupijos laikraštis "The Tablet", naujo vertimo parengime dalyvavo apie

šėsi simtai anglų kalbos žinovų ir specialistų, kurių tarpe poetas Auden, trapių vienuolis rašytojas Thomas Merton ir daugelis kitų.

• Tarptautinė bažnytinės architektūros paroda kovo 30 d. atidaryta Vienoje. Paroda tęsis visą mėnesį. Parodoje išstatyta planai, brėžiniai, nuotraukos ir plastikos modeliai naujų bažnyčių, pagal Visuotinio Bažnyčios susirinkimo reikalavimus.

• Mont Saint Michel abatijai (Prancūzijoje) 1000 metų. Šv. Liudviko salėje Paryžiaus teisingumo rūmuose šiomis dienomis atidaryta Mont Saint Michel abatijos tūkstanties metų įkūrimo paroda, kurioje išstatyta daug svarbių istorinių dokumentų iš katalikų Bažnyčios veiklos Prancūzijoje.

• Naujas Teologijos fakultetas Vietnam. Nežiūrint karo veiksmų Pietų Vietname Dalat mieste atidaryta naujas Teologijos fakultetas šv. Pijaus X jo popiežiškoje kolegijoje. Fakultete dėsto tėvai jėzuitai, kurie kartu vadovauja ir Studijų centrui tirti Vietnamo religijų istoriją, doktriną ir papročius.

Kūrybinio ieškojimo alksis Lietuvoje

Nepaisant nesiliaujančių raginimų rašytojams Lietuvoje uoliai "dalyvauti komunizmo statyboje", lietuviškoji literatūra pastaruoju metu labai nutolo

nuo rašymo lyg iš "agitatoriaus bloknoto". Apie dabartinį lietuviškos novelės pobūdį Lietuvoje išsitaria kritikas V. Kubilius, kalbėdamas apie pernai išleistą J. Mikelinsko novelių rinkinį "Žiupsnis smėlio".

Per paskutinįjį dešimtmetį novelės žanras pasaulinėje literatūroje siekė, — rašo kritikas, — "padidinti vaizduojamų charakterių intensyvumą, sustiprinti psichologinę įtampą. Gal ir mūsų novelėi reikėtų ryžtingiau kurtis vidinės ramybės, šalto stebėjimo ir aprašymo kryptimi, kurių ji tebėra slepiama." (Lit. ir Menas, 1966/13.)

O Mikelinskas, anot kritiko, per šaltai, per rezonieriškai rodo "niekingas biurokratų figūreles" (nes rusiškas - bolševikiškas biurokratizmas iš tiesų Lietuvoje dabar įkyriausiai "slegiantis kloadas"). Esą: "Mes jaučiame au-

toriaus neapykantą biurokratams, bet gyvų žmonių apmąstymai, jausmai, ambicijos čia telpa į racionalistines schemas".

Todėl Mikelinsko rinkinys kritikai atrodo tik "vidutinė novelių knyga". Tad sako: "Ir lyg bausis, kad toks vidutinis lygis neįsigalėtų mūsų novelistikoje. Vis dažniau ir daugiau pasirodo knygų, kurios nei stebina, nei apvilia... Lietuvių novelėi tenka atlaikyti vis didesnę konkurenciją skaitytojo akyse. Ir ji neįšvengiamai turi ieškoti vis naujų būdų pritrękti išprusintam ir išleptam skaitytojui, užvaldyti jo sąmonę. Ji ypač dažnai turi prisiminti amžino kūrybinio nepasitenkinimo, ieškojimų ir naujų siekimų šūkį: "O kas toliau?", įrašyta šių dienų meno fasade". Atseit, to "toliau" dailės visi, ir dailės "šių dienų meno fasade", nebe partijos instrukcijose. (E.)

Mūsų erdviuose patalpose turime didžiausį pasirinkimą visų modernių baldų, elektrinių krosnių, radijo ir televizijos aparatų, šaldytuvų ir kitų namams reikmenų.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

ROOSEVELT FURNITURE CO.

F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS

2310 W. Roosevelt Road Tel. SEEley 3-4711

Atidarymas pirmadienį ir ketvirtadienį 9-11 val., antradienį, trečiadienį ir šeštadienį nuo 9 iki 6 val. Sekmadienį atidarymas nuo 11 iki 4:30 v. po pietų

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

Linkime visiems savo klientams,

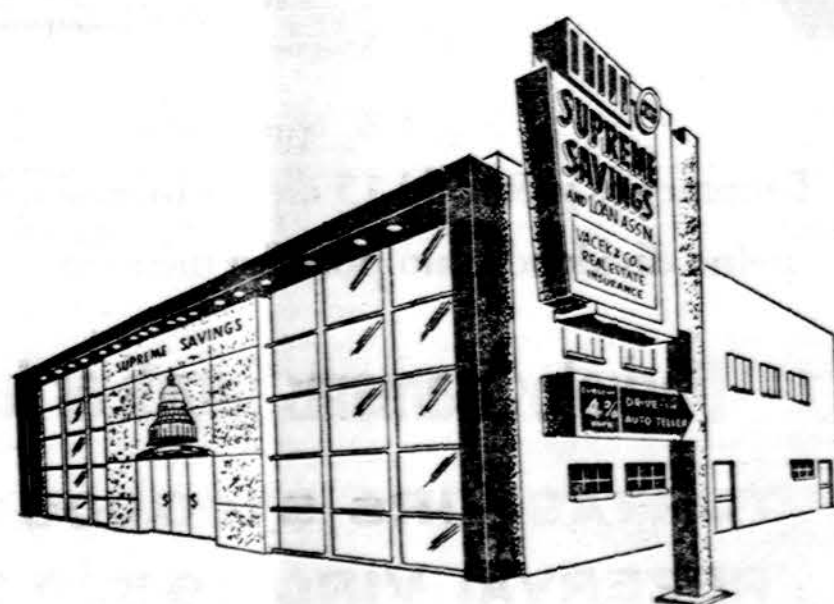
draugams ir visiems lietuviams.

VALDYBA IR DIREKTORIAI

PETER P. KEZON
Executive officer

Hours—
Monday, Thurs.,
Friday
9 AM to 8 PM
Tuesday 9 AM
to 5 PM
Wednesday, Sat.
9 AM to 12 noon

SUPREME

SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

1751 WEST 47TH ST.

Phone YARDS 7-3895

Linksmų Šv. Velykų Švenčių

PROGA SVEIKINAME

visus parapijiečius, parapijos rėmėjus ir geradarius. Nuosirdžiai linkiu visiems gausios Kristaus palaimos, visuose jų darbuose, "Draugui" ir visam jo štabui kuogeriausio pasisekimo.

KUN. VLADAS URBA,
Šv. Juozapo Parap. Klebonas
KUN. P. PAURAZAS,
Šv. Juozapo Parap. Vikaras

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ

linki savo klientams ir draugams

A. KAIRYS

2943 West 59th St. Tel. 436-5151

REAL ESTATE

FOTOGRAFAUS ŽAVIOMS NUOTAKOMS

Gowns by Martha
PORTRAITS • CANDIDS
3213 South Morgan St. YA 7-5858

ROOSEVELT PICTURE FRAME COMPANY

Manufacturers

Rankomis išpauštyti paveikslų rėmai. Pritaikinti paveikslams skelbimų rėmai, metalu aplieti rėmai.
2400 S. Oakley Ave., Chicago
Tel. Virginai 7-7258-59

Pristatome Visokių Rūšių STATYBAI IR NAMŲ PATAISYMAI MEDŽIAGA

CARR MOODY LUMBER CO.

STASYS LITVINAS, Prez.
3039 So. Halsted St., VI 2-1272
Apkainavimą ir prekių pristatymą teikiame nemokamai.
Raštinė atidaryta kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadieniais iki 3 val. p. p.

PRISTATYMAS NEMOKAMAI

ROCHKES MEDICAL ARTS
3213 W. 63rd Street
Tel. WA 5-4787

REMBLAKES - ROCHKES APOTHECARY
2421 W. 63rd Street
Tel. HE 4-1500

DIABETINIS MAISTAS IR GAMINIAI
Mes patefonuositume jūsų gydytoji.

PAPUOSKITE BUTĄ NAUJOMIS UŽUOLAIMOMIS. DAR SUSPĖSIME PAGAMINTI ŠVENČIŲ SEZONUI, TIK PASIRŪPINKITE PAS

STEIN TEXTILE CO.

urminėmis kainomis iš tūkstančių jardų užuolaidoms dekoratyvinių medžiagų, ne iš mažų pavyzdžių, bet iš didelių ritimų: damasko, brokados, "boucle's", "fiberglass".

PIRKSITE NEBRANGIAI IR GAUSIT DOVANĄ.

STEIN TEXTILE bendrovė yra pirmoji, kuri parūpina vilnonių, šilkų, nylonų, taffetų, aksomo, ANGLISKŲ MERZIAIAGŲ paltams ir kostiumams siuntimui artimiesiems į Lietuvą ir tolimąjį Sibirą už žemas kainas.

616 W. Roosevelt Rd., Chicago 7, Ill., HA 7-3737
Atidarymas kasdien ir sekm. 9:15 r. iki 5:30 vak. Pirmadienį uždaryta

Nemokama vieta mašinoms už kampo į šiaurę
Jefferson St. Chernin's aikštėje

Artesian Restaurant

2432 West 63rd Street (63rd & Artesian)

- Skanūs valgiai
- Geras patarnavimas
- Puiki atmosfera

PIETŲ
\$1.65 & \$2.25

JOKIO LAUKIMO — GREITAS PATARNAVIMAS.
TALPA — 350 SĖDIMŲ VIETŲ.

Rezervacijoms skambinkite — 436-4622.

Atidarymas sekmadienį ketvirtadienį 6 v. ryto iki 1 v. ryto, penktadienį ir šeštadienį iki 5 valandos ryto.

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

B. B. PIETKIEWICZ, Prez.

2555 West 47th St. Tel. LAfayette 3-1083
PLENTY OF FREE PARKING

4 1/2% Naujas aukštas dividendas mokamas aš investavimo sąskaitas

PINGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMČIUS NUO 1 D. Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 31 d.

VALANDOS: ANTRADIENIS ir PENKTADIENIS 9 v. r. iki 5 v. v. PIRMDIENIS ir KETVIRTADIENIS 9 v. r. iki 3 v. v. ŠEŠTADIENIS 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiadienį uždaryta

69-tosios meno galerijos studijoje, Marquette Parke, Chicagoje, jaunųjų studentų grupė, dail. Viktoro Petravičiaus instruktojamai, įtemptai dirba. Iš kairės dešinėn: Jurgis Bradūnas, Margarita Liškauskaitė, Marytė Butvilaitė, Donatas Kavaliūnas ir Dalia Bielūnaitė. Nuotr. V. Noreikos

Veržiami pančiai, bet pasipriešinimas jau nebeužslepimas

Dabartiniam XXIII komunistų partijos suvažiavime Maskvoje pirmojo sekretoriaus L. Brežnevo pranešime, kuriame turi būti pasakyta viskas apie viską, neapsieita ir be įsakymo rašytojams susikommunistinti:

"Kartu mes nuolat vadovaujamės principu dėl meno partiško, klasinio požiūrio, vertinant viską, kas daroma kultūros srityje. Mes visuomet atsimename Vladimiro Lenino žodžius, kad "literatūrinis darbas turi tapti bendrojo proletarinio reikalo dalimi..." (Literatūra ir menas, 1966 m., balandžio 2 d., nr. 14)

Tačiau pasauliui jau nėra paslaptis, kad ypač rusų rašytojuose banguoja stipri tironiška jėga, laisvės varžymui besipriešinant srovė, nežinanti pa-

čių rašytojų ištremimų bei uždarymų beprotamiuose. Jų rankraščiai laiko nuo laiko pasiekia laisvuosius Vakarus, o taipgi eina iš rankų ir rankas pačioje Rusijoje. Ir tai, matyt, jau yra tokia akivaizdi tikrovė, kad jos apėmė neiškeičęs negalėjo nė pats Brežnevas, tarmas:

"Deja, pasitaiko ir tokių amatininkų meno srityje, kurie, užot padėję liaudžiai, pasirenka savo specialybę juodinti mūsų santvarką, šmeižti mūsų didvyriškąją liaudį. Žinoma, tokių žmonių mūsų šalyje tik vienas kitas. Jie jokių būdu neišreiskia tų jausmų ir minčių, kuriomis gyvena mūsų kūrybinė inteligentija, neatskiriama susijusi su liaudimi, su partija. Atkam jų laisvės varžymui besiskalūnams nebrangu tai, kas kiekvienam tarybiniam žmogui

• Kūrybinės laisvės reikalas pavergtoje Lietuvoje. Atvirą kūrybinės laisvės reikalavimą Lietuvoj pareiškė rašytojas Paulius Širvyša, atsakydamas į "Literatūros ir Meno" laikraščio anketą (1983/13).

Sako: "Būtų labai neįdomu, jei visos gėlės žydėtų kuria nors viena spalva arba visi imtų galvoti kuria nors viena, visų 'nuglostyta' galva".

"Apskritai, kalbant apie poeziją, esu tos nuomonės: tegu būna joje ko įvairesnį gėlių. Bet ne dirbtinių, ne nailoninių. Tegu paukščiai gieda kiekvienas savo balsu".

"Kartais pasitaiko, kai kultūroje kaltinami redaktoriai: girdi, kam pralaidi tai ir tą kūrinių arba straipsnių? Kur tavo 'redaktoriška' atsakomybė? Prieš kurį laiką toks ginčas buvo dėl vieno dramaturgo (greičiausia dėl K. Sajos) pasisakymo 'Lit. ir Meno' skiltyse. Draugai, bet ar tai ne tendencija pirminti savo nuomonę, savo sk-

ni kitiems? Ar tai ne noras priversti autorių galvoti ne taip, kaip jis nori, o taip, kaip 'aš' noriu? ...menininkas — ne mažas vaikas, kurį reikia vedžioti už rankutės". (E.)

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

MOVING

SERENAS perkrauto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli. Miesto leidimai ir pilna apraudo.

2047 W. 67 PL. WA 5-8063

TELEVIZIJAS:

paprastas ir spalvotas nebrangiai taisau. Už patarnavimą vietoj \$3; už dirbtuvės darbą \$10 ir daly. Pasiteiraukite apie naujas.

J. MIGLINAS

2549 W. 69 St., II auk., PR 6-1063

Linksmų Šv. Velykų Švenčių
linki visiems savo klientams ir televizijų savininkams

CIRCUIT T.V. AND RADIO SERVICE

Sav. DAN LIUTIKAS

NAUJŲ PARDAVIMAS • VARTOJAMŲ Taisydas
GREITAS PATARNAVIMAS • GARANTIJA • KREDITAS.

2412 W. 71st St., Chicago, Ill. Tel. 471-2446

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ!

VISIEMS DRAUGAMS, BŪVIULIAMS, PRIETELIAMS IR
VISIEMS ČIKAGOS LIETUVIAMS LINKI

POVILAS IR SALLY RIDIKAI

3354 South Halsted Street Chicago 8, Ill.

Telef. — YArds 7-1911

JEI JŪS NORITE SIŪSTI
SIUNTINI - DOVANAS I USSR
NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS
FIRMOS

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

(LICENSED by Vnešposyltorg)

VYRIAUSIA ISTAIGA

1530 Bedford Ave., Brooklyn 16, N. Y., IN 7-5522

Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą paskyrimo vieta pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigoje, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės, jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

Firma - skyriai atidaryti kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro.

Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

BROOKLYN, N. Y.
NEW YORK 3, N. Y.
NEWARK, N. J.
SOUTH RIVER, N. J.
UTICA, N. Y.
FARMINGDALE, N. J.
PHILADELPHIA 23, PA.
ALBANY, N. Y.
ROCHESTER 5, N. Y.
LOS ANGELES 4, CAL.
CHICAGO 22, ILL.
BALTIMORE 31, MD.
BUFFALO 12, NEW YORK
DETROIT 12, MICH.
HARTFORD 6, CONN.
JERSEY CITY, N. J.
SYRACUSE 7, N. Y.
CLEVELAND 13, OHIO
HAMPSHIRE, MICH.
SO. BOSTON, MASS.
TRENTON 10, NEW JERSEY

1530 BEDFORD AVE.
78 SECOND AVENUE
314 MARKET STREET
46 WHITEHEAD AVENUE
903 BLECKER STREET
FARMINGDALE AVE.
631 W. GIRARD AVENUE
126 TILGHMAN STREET
558 HUDSON AVENUE
107 SO. VERMONT AVENUE
1241 NO. ASHLAND AVENUE
1900 FLEET STREET
701 FILLMORE AVENUE
11601 JOS. CAMPBELL AVENUE
643-47 ALBANY AVENUE
303 GROVE STREET
1200 SOUTH AVENUE
1028 KENTWORTH AVENUE
11339 JOS. CAMPBELL AVENUE
396 W. BROADWAY
1152 DEUTZ AVENUE

IN 7-6465
OR 4-1540
MI 2-2452
OL 7-6320
RE 2-7476
365-0484
PE 9-4507
HE 5-1654
232-2942
DU 6-6550
HU 6-2818
DI 2-4240
TX 5-0700
TO 8-0296
CE 7-5164
HE 5-4368
GR 5-9746
PR 1-0886
TO 8-3940
AN 8-1120
EX 2-0306

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ
LINKIME MŪSŲ KLIENTAMS, DRAUGAMS IR PAŽISTAMIEMS

CALIFORNIA SUPER SERVICE STATION

4824 S. California Ave., Chicago 32, Ill. Tel. VI 7-9327
Sav. K. ERINGIS

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ
linkime visiems savo klientams ir draugams

SIUVEJŲ DIRBTUVĖ

2653 West 43rd St. Tel. LAfayette 3-4116
PRANAS IR JEVA NAVAUSKAI, Sav.
Cleaning, Pressing and Repairing

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO
MR. NELSON.
SAVININKO

SAINT CASIMIR MONUMENT CO.

3911 West 111th Street

Didžiausias Paminklams Planų

Pasirinkimas Visame Mieste

Telef. — CEdarcrest 3-6335

Vienas blokas nuo kapinių

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYŠ MODERNISKOS KOPLYCIOS

4605-07 South Hermitage Avenue

Tel. YArds 7-1741 2

4330-34 South California Avenue

Telef.: LA 3-0440 ir LA 3-9852

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYŠ MODERNIOS KOPLYCIOS

2533 West 71st Street

Tel. GR 6-2345 - 6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Tel. TO 3-2108 - 09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

MAZEIKA & EVANS

FUNERAL HOME

THREE

AIR-CONDITIONED CHAPELS

Parking Facilities

6045 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-9600

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELIŲYČIA

Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų laidotuvių
ir kitų papuošimų

2443 West 63rd STREET

Telef. PR 8-0333

PR 8-0834

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorų Asociacijos Nariai

STEPONAS LACKAWICZ

2424 W. 69th STREET

Tel. REpublic 7-1213

2314 W. 23rd PLACE

Tel. VIRginia 7-6672

PETRAS BIELIONAS

4948 S. CALIFORNIA

Tel. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE.

Tel. COmmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138 — 1139

VASAITIS - BUTKUS

1446 S. 50th AVE. CICERO, ILL.

Tel. OLYmpic 2-1003

Taupykite

Kiekviena sąskaita ligi \$10,000 apdrausta Federalinės valdžios agentūroje

August Saldukas, Prezidentas

4040 Archer Ave. Chicago, ILL. 60632
Telef. CL 4-4470

Moterų Gyvenimas

Redaguoja St. Semėnienė, 6507 S. Troy St., Chicago, Ill., 60629
Tel. 925-5988

PRISIKĖLIMAS

STEFANJA STASIENĖ, Cleveland, Ohio

Pro mano langą Prisiškėlimas
Pasaulio viltį didingai skelbia.
Apsibė širdį varpų gaudimas
Visus nykybės aidus nustelbė...
Putinas

Velykų varpai, skelbė pasauliui Prisiškėlimą, nevienam kūrėjui, poetui davė įkvėpimo ir amžinai besikartojančių gyvenimo temų. Tačiau ne tik poetiškos sielos žmogui, bet ir kiekvienam iš mūsų Velykos savo pavasariška nuotaika suteikia gyvybės pulso, tyro džiaugsmo, kuris esmėje tikrai šventiškas, ne žemiškų gėrybių sukeltas.

Ir gamta, atsipalaidavusi nuo žiemos tamsos, prisikelia naujam gyvenimui ir prasiskleidžia šviežių spalvų varšomis. Šis prisiškėlimas simbolizuoja amžiną veikumą, amžiną kūrybą bei amžiną atsinaujinimą. Tai tikras gamtos ir žmogaus bendradarbiavimas amžinoje dieviškoje kūryboje.

Gyvenimo pergalė prieš mirtį

Šios amžinos dieviškos kūrybos centriniu įvykiu tapo Kristaus prisiškėlimas. Tai pergalė gyvenimo prieš mirtį. Neveltui didysis vokiečių poetas ir rašytojas Goethe šį kelią į atsinaujinimą taip ryškiai atvaizdavo savo viso gyvenimo kūrybos veikale "Faustas". Šią gyvenimo pergalę prieš mirtį mes aiškiai matome Fausto tragedijoje, kada šis senis, gyvenimo iškauotas, fiziniai ir kūrybiniai išsisėmęs, kelia nuodų taurę prie lūpų. Tačiau, išgirdęs Velykų varpų aidus, skelbiančius pasauliui prisiškėlimo viltį, staiga atgimsta, jo siela pripildo naujo gyvybės ryžto, ir jis gimsta naujam kūrybiniam gyvenimui...

Legenda apie skirpstos medį

Bet prisiškėlimo rytas ne vien tik Faustui gražino naują gyvenimą ir ne tik jį įgalino atsinaujinti. Šis rytas liko visos žemiškos gyvybės šventė ir visus veda Fausto prisiškėlimo keliu į Kristų.

Per Kristaus prisiškėlimą žmonija atnaujino savo veidą ir savo kūrybines jėgas, kurios išsiskleidė visame plotyje, gylėje ir aukštyje. Tik su prisiškėlimo religija žmogus tapo dalininku amžino gėrio ir amžino grožio. Ši didžiausia dovana žmonijai man primena seną legendą apie skirpstos medį. Pagal legendą, skirpstas augęs tvirtas, didingas, kaip ąžuolas. Todėl šis medis buvo panaudotas kryžui, Kristui nukryžiuoti (prikalti).

Šiam niekšingam reikalui panaudotas skirpstas nepaprastai išgyveno ir net pats savęs gėdinosi. Kristus, pastebėjęs skirpstos jautrumą, pažadėjo, jog ateityje neuogs toks aukštas ir tvirtas, o bus grakštus, lieknas ir gražus žiedas pasipuošęs. Jo žiedlapius matysis vnių žymės, o žiedo centre — lyg dyglių vainikas, simbolizuojas Kristaus kančią ant kryžiaus. Ir nuo to laiko skirpstas bus gerbiamas ir liks simboliu Kristaus kančių... Ir taip kiekvieną pavasarį skirpstos medis aujai atgimsta, pražysta gražiais rausvais žiedais, primindamas mums Kristaus meilę, kūrybą, neskeičiantį ir stiprų už patį mirtį.

Tad, Kristau, Kuris prikeli įvynti spalvingąją gamtą, ugeli ir mažą gėlytę, Velykų arpų skambėjimu prikelki ir mūsų žemę bei mūsų tautą, nepadė sunkių kryžių...

Hsu Chi Hua (kinietis)

Prisiškėlimas

Nežinai nei dienos, nei valandos

ALICJA RUGYTE, Chicago, Ill.

Giedrininkų rengiamos rekolencijos ir šiais metais praėjo su nepaprastu pasisekimu. Viro jau tradicija, kad nuo 1952 m. giedrininkės kasmet rengia prieš Verbų sekmadienį moterims ir mergaitėms rekolencijas.

Pradžioje jos dar neturėjo tokio pasisekimo. Pameniu, pirmose rekolencijose, kurias vedė kun. J. Borevičius, SJ, nesurinko nė dešimties. Ir kada buvo pasiūlyta nutraukti rekolencijas dėl mažo dalyvių skaičiaus, rekolencijų vedėjas pasakė: "Jei liktų ir viena klausytoja, rekolencijos bus vedamos"... Šiandien gi jau šimtai ateina klausytis skelbiamo Dievo žodžio. Pamėgo šias rekolencijas Chicagos moterys ir mergaitės.

Šiais metais rekolencijas veda Romoje mokslus baigęs kunigas Vyt. Memėnas. Kaip rekolencijų vedėjas prieš pirmą pamokslą pasakė, tai bus tik ketvirtas jo lietuviškas pamokslas iš viso. Tačiau jaunas kunigas mūsų padės mums nuolat būti gerai paruošti, turinčių. Priminė mintis, kurias dažnai užmirštame pilko kasdienio gyvenimo realybėje.

Nežinai nei dienos, nei valandos, kada tave pašauks Dievo Sūnus. Taip, nežinodami savo mirties valandos, ruoškimės jai kasdien tobulėdamas, kad, nelaukiant valandai atėjus, galėtume ramiai ją sutikti ir be baimės pažvelgti į savo praeitą gyvenimo kelią... Todėl turime kovoti su savo ydomis, kurių turime vengti ir pasiryžti išlikti nusikratyti vieną po kitos. O čia mums padės mums nuoširdi išpažintis ir atgaila. Pažink save, pažink savo ydas ir nugalėk jas.

Meilė žmogui ir meilė artimui mums taip reikalinga, kada vyksta toks susiskaldymas, tokia tarpusavio netolerancija, nepagrįstas artimo apkalbinėjimas. Ypač sustokime ir pagalvokime apie šią ydą, kuriai taip lengvai pasiduodame.

Dievas mūsų laukia, dažniau eikime prie Dievo stalo. Didžiojoje savaitėje prisiminkime Kristaus kančią už mūsų nuodėmes. Nusizėminkime, nesikelkime į puikybę, žinodamos, kaip Kristus — Dievo Sūnus plovė kojas apaštalams Didįjį ketvirtadienį. Ypač visuomeniniame darbe parodykime savo

nusizėmimą, kad organizacinis darbas nenukentėtų.

Po paskutinės vakarienės Kristus Alyvų darželyje kenčia. Atsiminkime, kad ir mūsų laukia, gal būt, netolimoje ateityje Alyvų darželis — ligos ir eilė kitokių nelaimių... Tada su nusizėmimu, pasakysime: "Dieve, tegu būna Tavo valia!" Ne viskas, ko prašome, yra išsklaidyta. Ir Kristus prašė savo dainininkų Tėvą tris kartus atitolinti kančios taurę, bet nebuvo išsklaidyta.

Kristus tylėjo kančios metu, kentėjimo ir mes tyliai ir kantriai nešime siunčiamus mums kryžius.

Užbaigdamas šias susikaupimo valandas, prašome palaimos ir laisvės mūsų kenčiančiai lietuvių tautai ir meldžiamės už tas, kurioms maldos laisvė atimta.

Dirbančios motinos

1964 m. JAV-ėse iš viso buvo 25,000,000 dirbančių moterų. Šitai skelbia Darbo departamento statistiniai duomenys. Iš tų moterų net 9,500,000 buvo motinų, kurių vaikai dar nesukako 18 metų. Šis skaičius apėmė 38% visų dirbančių moterų skaičių ir 35% visų motinų amerikiečių tautoje.

IS MOTERŲ PASAULIO

★ Marija Rudienė, kartu su savo vyru inž. A. Rudžiu, nuosirdūs lietuviškosios operos globėjai nuo jos įsisteigimo pradžios Chicagoje, turėjo net tris eiles kitataučių svečių "Traviatos" premjeroje. Čia dalyvavo daugelio tautų konsulai: konsulinio korpuso dekanas Frank Sia su ponia, Turkijos gen. konsulas su ponia, Ispanijos gen. konsulas su ponia, Panamos gener. konsulė ponia Angela de Lew, Paragvajaus konsulas su ponia, Brazilijos konsulo žmona ponia Guanabara su dukra, Hondurų kanclerė Liliana Magnuson, Britanijos komercijos attache Hall su žmona Birute (lietuvaite), Chicago Tribune atstovas Phillip Maxwell, Daily News atstovas Maurice Fischer su ponia, prokuroro asistentas Edw. Hladis ir kit. Vakare visi konsulai bei kiti garbės svečiai (jų buvo daugiau kaip pusimtis) buvo vaišingųjų p. p. Rudžių gražiai priimti bei pavaišinti Beverly Country Club salėje. Dabar girdėtis gražūs atgarsiai: visi "Traviata" nepaprastai sužavėti ir stebisi, kad lietuviai turi taip stiprias operos jėgas. Domimasi, ar lietuviai nemano kur nors gastroliuoti ir pan.

★ Kazė Kuraitytė išdrožinėjo iš medžio menišką žavią lietuvišką sodybą, kurią nuvežė ir įteikė prez. Herbert Hoover muziejaus lietuviškajam skyriui West Branch Iowa (Hooverio gimtasis miestas). Tame muziejuje bus lietuvių, latvių, estų ir kitų kraštų, kuriems buvęs prezidentas suteikė pirmąją pagalbą jiems besikuriant, skyriai. Iškilinėse iš Chicago dalyvavo jaunieji Balzekai: Irena ir Stasys, kurie irgi padovanojo kelėtą ekspонатų.

★ Zuzana Juškevičienė, atotogas praleidusi saulėje Floridoje, sugrįžo vėl prie savo skautiškų bei visuomeninių darbų Chicagoje.

★ Tuzinas moterų menininkių su savo kūrinių dalyvavo Lietuvių Klubų Federacijos Chicagos klubo ruošiamame Chicagos lietuvių moterų dailininkų parodoje. Paroda įvyks birželio mėn. pradžioje, sutapdama su Chicagos klubo rengiamu priėmimu Generalinės moterų klubų federacijos tarybai bei tarptautinėms delegatėms, atstovaujantioms viso laisvojo pasaulio moterų klubus. Tuo reikalu įvyko pasitarimas Jaunimo Centre. Pasitarime dalyvavo šešetas dailininkių.

Kita Močiutė Moses?

Chicago gali turėti kitą "Grandma Moses" senutės, šio miesto gyventojos Willa Henry asmenyje. Prieš porą metų ji nutarė laisvu laiku studijuoti meną. Šiuo metu ji atidarė savo kūrinių parodą Garland pasta-vestibulyje.

Dail. dr. M. Žukauskienės darbų parodoje, Waterbury

Dail. M. Žukauskienės darbų paroda

Waterbury, Conn., Lietuvių bendruomenės apylinkės pastangomis buvo sukurta niujorkietės dail. dr. M. Žukauskienės dailės darbų paroda, kuri čia praėjo dideliu pasisekimu.

Abi parodos dienas ją lankė didelis skaičius žmonių. Buvo parduota 12 paveikslų, kuriuos įsigejo Waterbury ir jo apylinkėse gyvenantieji lietuviai.

Parodoje išstatyti darbai buvo atlikti aliejumi ar pastele. Paveikslai dailininkės kruopščiai išbaigti ir savo spalvingu koloritu patraukė žiūrovų akį. Spalvų derinys gražiai buvo išsiregavęs ir natūralistiniame vaizde ir abstraktinėje formoje.

Spalvingumas ir yra dailininkės M. Žukauskienės didžioji stiprybė. Spalvomis užlieta paveikslų nuotaika ir forma yra puikiai suderintos.

Sunku būtų tiksliai nusakyti pasirinktą dailininkės kelią: kiek čia impresionizmo, kiek realizmo, kiek modernaus abstrakto įtakos, bet viena yra aišku, kad dail. M. Žukauskienės pasirinktas keltas yra jos tikras kelias, užmezgęs tuoj pat šiltą kontaktą su žiūrovu.

Dailininkė yra gavusi už savo darbus atžymėjimų ir premijų amerikiečių dailininkų parodoje ir abstraktinėje formoje.

V. V.

Linksmų Šv. Velykų Švenčių linkni savo parapijonams, draugams ir pažįstamiems. Tegu Prisiškėles Kristus suteikia ištvermės, kaip gyvenantiems Amerikoje, taip ir kenčiantiems pavergtose Lietuvoje.

Kun. P. Katauskas

Šv. Kazimiero Parapijos
Klebonas
Chicago Heights, Ill.

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ

visiems savo mieliems pacientams, draugams ir pažįstamiems linkni

DR. ALBINA PRUNSKIENĖ
2659 West 59th Street, Tel. RE 7-8818

Linksmų Šv. Velykų Švenčių linkime

PACIENTAMS, DRAUGAMS IR PAŽĪSTAMIEMS

DR. and MRS. P. ATKOČIŪNAS

1405 So. 49th St., Cicero, Illinois
Tel. Olympic 2-4276

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖ

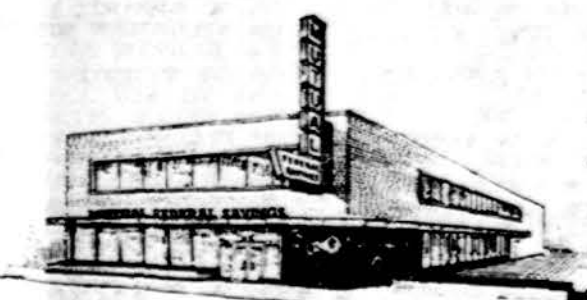
sveikina "DRAUGO" skaitytojus ir bendradarbius su šventomis VELYKOMS ir linkni visiems nuotaikingų švenčių bei daug laimės ir sveikatos.

OFFICERS

JOHN J. KAZANAUSKAS
President
CASIMIR G. OKSAS
Exec. Vice-President
PETER KAZANAUSKAS
Vice-President
STEPHANIE SIMONAITIS
Secretary-Treasurer
ANTHONY L. LAPINSKAS
Attorney & Asst. Secy.-Treas.

DIRECTORS:

JOHN J. KAZANAUSKAS
PETER KAZANAUSKAS
PETER KRAUJALIS
ANTHONY L. LAPINSKAS
WALTER MISEVICH
CASIMIR G. OKSAS
JOAN K. OKSAS

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD ■ CHICAGO ■ VI 7-7747
OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;
Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

Šių metų Gintaro baliaus debutantės susipažinimo (motinų ir dukterų) arbatėlėje kovo 13 d. p. Kudirkienės namuose (3214 W. Marquette Rd.). Trūksta debutantės Robertos Staskon. Iš k. i. d.: Alicija Raminta Lampsatyte, Carol Misevich, Kristina Austin, Cynthia Stahl, Patrice Yavas, Genovaitė Giedraitytė-Malusienė (sokių mokytoja) ir perėitų metų debutantės: Donna Brazytė, Diane Kudirkaitė, Cheryl Gedutyte. Šiais metais Gintaro baliaus įvykis birželio 19 d., sekmadienį, South Shore Country Club salėje. Klubui pirmininkė yra Kristina Austin.

Nuotr. V. Noreikos